

BIM Atzeneta del Maestrat

Època XI N° 22 - maig/juliol 2022

La AODL informa

A Atzeneta cal saber

Festes de la Joventut 2022

Gent d'ací

Ens conten des del Col·legi

Medi Ambient

Des de la UJI

Les associacions parlen

Des del Casal Popular

Els nostres artistes

Des de la Cooperativa

El temps i la Meteo a Atzeneta

750 ANYS D'HISTÒRIA I ORGULL

LA JOVENTUT TORNA A BALLAR

Agenda

HORARIS

AJUNTAMENT

De dilluns a divendres de 9 h a 14 h.
Dissabte de 9h a 13 h.

www.atzenetadelmaestrat.es

Facebook: Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat

ESCOBRERIES

A partir de les 20 h.

RECOLLIDA D'OBJECTES VOLUMINOSOS

El quart dimecres de cada mes.

CEMENTERI

Tots els diumenges (hivern de 15 h a 17 h i estiu de 16 h a 18 h).

ALTRES SERVEIS A L'AJUNTAMENT

SERVEIS SOCIALS

Dilluns de 9 h a 13'30 h i dimecres amb cita previa (722739456) a la 2ª planta de l'ajuntament.

ARQUITECTA MUNICIPAL

Dimarts de 10 h a 14 h a l'ajuntament.

VETERINARI

Dimecres de 10 h a 11 h a l'ajuntament.

NOTARI

Dijous cada 15 dies a l'ajuntament.

TELÈFONS D'INTERÉS

AJUNTAMENT 964 37 00 18

CENTRE DE DIA 964 37 09 19

CENTRE DE SALUT 964 37 05 43

GUÀRDIES 698 614 472

FARMÀCIA 964 37 00 54

COL·LEGI PÚBLIC 964 73 82 50

BANKIA 964 37 00 53

BBVA 629 005 298

BANTIERRA 964 37 01 64

GUÀRDIA CIVIL 964 37 00 63
062

CASA ABADIA 964 37 03 36

EXTENSIÓ AGRÀRIA 964 39 96 90

AUTOS HICID 964 20 01 22

EMERGÈNCIES 112

INFORMACIÓ 012

HOSPITAL GENERAL 964 72 50 00

HOSPITAL PROVINCIAL 964 35 97 00

HORARI D'AUTOBUSOS

ATZENETA-L'ALCORA-CASTELLÓ

ATZENETA

Eixida 6'30 h

L'ALCORA

Arribada 7'30 h
Eixida 7'35 h

CASTELLÓ

Arribada 8'00 h
Eixida 18'00 h

ATZENETA

Arribada 19'30 h

VISTABELLA-ATZENETA-CASTELLÓ

VISTABELLA

Eixida 6'00 h

ATZENETA

Arribada 6'50 h
Eixida 7'00 h

CASTELLÓ

Arribada 8'30 h
Eixida 15'30 h

ATZENETA

Arribada 16'50 h
Eixida 17'00 h

VISTABELLA

Arribada 18'00 h

Edició: Ajuntament d'Atzeneta

Coordinació: www.teescribologuequieras.com

Impressió: Paperam Impressions

Disseny: Juan Gil

La gent que fem aquest BIM volem que estiga obert al major nombre d'opinions. Tot aquell que vulga col·laborar, de qualsevol manera, ens ho pot fer arribar a l'ajuntament o a l'adreça electrònica bimatzeneta@gmail.com.

Col·laboracions, incloses les fotogràfiques, d'aquest número:

Associació d'ames de casa (Tere Vayá), Melchor Rovira, Carmen Rovira Monfort, Paco Esteller, Pilar Ferreres, Miguel Ángel Moliner, Arcadio Vidal, Rafa Gil Marín, Neus Bartoll, Eladi Roca, Leo Gil Saura, Xavi Pallarés, Marc Torner, Pascual Boira, David Bellés, Miguel Ángel Martí.

UN AGOST COM ELS D'ABANS

Estiu. Amb tota la potència que implica la paraula. Amb tota la càrrega lúdica que porta. Però no sols estiu, sinó agost, mes estiuenc per antonomàsia, mes em què exploten les festivitats per Espanya, fins i tot per la qual es buida a l'hivern i es completa a l'estiu en detriment d'unes ciutats que es queden soles.

Atzeneta, com tants altres municipis, recupera la normalitat de les seues festes patronals després de dos anys de concerts assegurats i màscares en boques. I encara que el virus continua actiu, inassequible a l'extinció després de passar a la història com el més popular de la humanitat, convivim amb ell amb menor respecte potser del que havíem de prestar-li, àvids per recuperar els anys perduts. La participació en les festes de la joventut, el clima d'exorcisme dels dimonis adormits de la diversió ha sigut una bona prova que els ritmes d'antany estan de retorn.

Sense grans novetats en la fórmula tradicional, amb l'eix troncal orbitant entorn dels bous, les revetles, els menjars i sopars multitudinaris als carrers, la música i els actes religiosos entorn dels patrons, el programa festiu ofereix un refugi per a ressorgir plenament això de passades edicions.

Mentrestant, el poble continua millorant amb igual lentitud que ferma. Es consoliden els serveis, es reforça el sostenible, es milloren els espais urbans, es remodela el vell perquè sense deixar de tindre el sabor d'això de sempre, faça olor d'acabat de pintar. No queden ja lluny les eleccions municipals i no s'adverteix un increment de les actuacions municipals en pro d'aparentar més a mesura que s'aproximen perquè el veí perceba un major interès per part dels edils. No. Des de fa aqueixos set anys que regeix la localitat l'actual equip de Govern, sempre s'ha procedit sense oportunisme electoralista, fent les coses quan calia fer-les, aprofitant qualsevol conjuntura favorable, qualsevol subvenció,

qualsevol possibilitat d'ampliació de serveis o infraestructures quan estava, desatenent a càlculs d'urnes que tant s'estilen en altres esferes de la política.

A més, ens queda la història, una història que certifiquen els 750 anys d'existència com a municipi que acaba de commemorar en aquest juliol de 2022

l'atorgament de la Carta Pobla en aquell al juliol remot de 1272. Tres quarts de mil·lenni que ofereixen la solvència de l'anyenc entremesclat amb la prosperitat de l'evoluciú. Atzeneta és un d'aqueixos pobles amb tanta història i tan documentada, que atén per igual a les seues arrels més profundes que a les seues fulles més tendres.

No té dubtes aquest editorialista que els qui ara timonetgen la gestió del municipi el continuaran conduint amb la mateixa noblesa quan arribe el moment. El veïnat, els qui conviuen amb els fets i no amb les promeses, és coneixedor de les accions del dia a dia, que són les que haguereu de comptar per a la reelecció o per al càstig en urnes, sense reparar en altres condicionants de l'alta política, sempre interessats perquè els grans i no tan grans partits obtinguen la màxima representació, que no és una altra cosa el poder. Però no anticipem maig que encara és agost, que els dies esdevenen entre les suors pròpies d'altres canícules, i millor no deixar-se portar per la calor que insuflen els mitjans perquè els ciutadans cremem als seus dictats.

En pocs dies sonaran xarangles, pólvora, bateries i campanes i l'estiu tornarà fer olor d'això de sempre a Atzeneta.

L'AODL informa

Subvencions de personal 2022

LABORA:

- Ens han concedit 14.700,00 € per a la 17 **pròrroga de l'AODL** corresponent al període de juliol 2022 fins al juny del 2023, conforme a la Resolució de 23/03/2022 del director general de LABORA SERVEF, pel que es convoquen per al 2022 les subvencions destinades a finançar el manteniment dels Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local en la Comunitat Valenciana, regulades en la Ordre 5/2015, de 5 de octubre, de la Conselleria de Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball (DOCV n° 9307 de data 28/03/2022).

- També ens han concedit el import de 66.205,97 € por part de LABORA SERVEF per al Programa **EMERGE 2022** conforme a la Resolució de 27/12/2021, per la que se convoquen per a l'exercici 2022 les subvencions destinades a la contractació de persones desocupades per corporacions locals de la C. V., per a la realització d'accions previstes en plans o procediments d'emergències a l'àmbit forestal, segons l'Ordre 8/2016, de 7 de juliol (AVALEM EXPERIÈNCIA) (DOCV n° 9291 de 04/03/2022). Durant el 2022 es contractarà una persona com a capatàs i tres persones com a peons durant un període de deu mesos i quinze dies.

- Concessió de 31.154,22 € del Programa **EMDONA 2022** conforme a la Resolució de 27/12/2021, por la que es convoquen per l'exercici 2022 les subvencions destinades a la contractació de dones desocupades, en col·laboració amb les corporacions locals de la C. V. (DOCV n° 9291 de 04/03/2022). Està previst contractar dos dones amb l'ocupació de peons durant 9 mesos.

- Concessió de 18.469,16 € per al Programa **EXPLUS 2022** segons la Resolució de 27/12/2021, por la que es convoquen durant el 2022 el Programa d'incentius a la contractació de persones desocupades de al menys trenta anys per entitats locals de la C. V. (Ava-lem Experiència Plus) (DOCV n° 9291 de 04/03/2022). Per a la contractació d'una persona durant dotze mesos.

- Concessió de 28.076,17 € per al Programa **EMPUJU 2022** segons la Resolució de 27/12/2021, per la que es convoquen per al 2022 el Programa d'incentius a la contractació de persones desocupades menors de 30 anys per entitats locals de la C. V., en el marc del Programa Operatiu del Fons Social Europeu 2014-2020 de la Comunitat Valenciana (DOCV n° 9291 de 04/03/2022). Contractació d'una persona durant un any complet.

- Concessió de 251.354,40 € conforme a la Resolució 29/12/2021, per la que s'aprova la convocatòria del programa mixtes d'ocupació-formació **Tallers d'Ocupació 2022**, en aplicació de la Ordre 6/2020, de 7 de desembre (DOCV n° 9257 de 17/01/2022). Per un període de dotze mesos i 10 alumnes, director/a, docent i l'auxiliar.

DIPUTACIÓ:

- Concessió de la quantia de 7.908,00 euros (7.008,00 € despeses de personal i 900,00 € altres despeses corrents) d'acord a les bases de subvencions a Ajuntaments de la província de Castelló amb població inferior a deu mil habitants destinades a l'habilitació i manteniment de serveis de **Promoció de la Autonomia Personal 2022** (B.O.P. n° 33 de 17/03/2022). Continuitat de l'Auxiliar de Geriatria a la Unitat de Respir durant un any.
- Ens han concedit una ajuda de 8.888.88 € per al **Programa del Pla d'Ocupació 2022** segons les bases reguladores de concessió de subvencions de foment d'ocupació als Ajuntaments o els seus organismes autònoms de la província de Castelló, per a la execució d'obres o serveis d'interès general i social (B.O.P. núm. 48 de data 21/04/2022).
- Concessió de 15.221,97 € segons les bases relatives a la concessió de subvencions a ajuntaments de municipis de la província de Castelló de població inferior a mil cinc cents habitants la articulació de iniciatives locals vinculades al benestar social, serveis socioeducatius complementaries: **Unitats de Conciliació Familiar 2022** (B.O.P. número 48 de data 21/04/2022). Aquesta quantia va destinada per a despeses corrents i personal (7.221,97 €) i també d'inversió (8.000 €).

L'AODL

Pilar Ferreres Garcia

LABORA
Servei Valencià d'Ocupació i Formació

**DIPUTACIÓ
D
CASTELLÓ**

AMICS DE L'HAVANERA

Un any més estem preparant la sisena cantada d'havaneres d'Atzeneta del Maestrat. Després d'anys de pandèmia tornen a la plaça Major, ja que la passada cantada es va haver de fer al recinte de festes a causa de les restriccions per la pandèmia. Esperem que este any gaudim d'un indret especial com és Sant Roc, enmig la plaça.

La sisena cantada tindrà un cartell especial, tornen al nostre poble Els Trobadors, grup molt volgut pels atzenetins. També per primera vegada veurem Les Anxovetes, que vingudes de Girona, ens duran les havaneres en femení. Ja per últim actuarem Amics de L'Havanera, que com sabeu organitzem les cantades en col·laboració amb l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Generalitat Valenciana, Diputació de Castelló i Sempre Teua. Per finalitzar, tots plegats junt el públic assistent, cantarem la clàssica Bella Lola amb els mocadors al vent.

Fent un resum de les cantades:

- La 1ª va ser l'any 2016 i actuaren Els Llauradors (Castelló), Els Trobadors (Atzeneta), Voz i Modos (Castelló) i Amics de L'Havanera (Atzeneta).
- En la 2ª, any 2017, estigueren Voz i Modos (Castelló) Grup Ultramar (l'Empordà), Els Trobadors (Atzeneta) i Amics de L'Havanera (Atzeneta).
- En la 3ª cantaren Pescadors de L'Escala (L'Escala), Neus Mar quartet (Calella de Palafrugell) i Amics de L'Havanera (Atzeneta).
- A la 4ª cantada, en el 2019, vingueren el grup Cavall Bernat (El Barcelonès), grup Boira (Lleida) i Amics de L'Havanera (Atzeneta).
- L'any 2020, a causa de la pandèmia de la COVID, no es van poder fer les cantades.
- Ja en 2021 férem la 5ª i, com que encara estava present la COVID, vam haver de prendre mesures de seguretat fent-lo al recinte de festes i així poder respectar la distància entre la gent. Aquest any van actuar Voz i Modos (Castelló), Son de l'Havana (Sant Vicent dels Horts) i Amics de L'Havanera (Atzeneta). Després de provar el so la pluja ens va sorprendre mullant tot el material i haguérem d'improvisar un altre material de l'Ajuntament. Però amb l'ajuda de tots vam salvar la cantada.

Ací hem fet un resum de les havaneres al nostre poble, esperem que tinguin continuïtat molts anys. Donem les gràcies a tots els que han col·laborat, tant a les Institucions com als empleats de l'Ajuntament en general, als que ens van deixar la casa per guardar instruments i fer de vestuari, a qui va ajudar a posar cadires, fer vídeos, presentar l'acte i rotular cartells. Sobretot a Santiago, l'alcalde, junt amb els regidors, per fer-ho tan fàcil.

També a la gent que gaudeix amb l'havanera per arropar-nos amb el seu suport. Per acabar, gràcies als companys de grup, tant als actuals com a tots el que han passat pel grup, i que si algun dia volen tornar, estarem molt contents d'acollir-los. Fins a sempre, nosaltres ací estarem, gràcies, gràcies, gràcies, i bon estiu.

P.B.B.

Amics de L'Havanera.

A Atzeneta cal saber

Millores a les Escoles velles

S'han dut a terme millores a l'accessibilitat de les "Escoles Velles" amb la instal·lació d'un ascensor i la renovació dels banys. Aquestes accions han sigut pagades amb una subvenció de la Generalitat. D'altra banda, l'Ajuntament ha equipat dues aules amb fons propis, per a la nova ubicació de la Unitat de Respir, per la qual cosa compten amb un espai més ampli i adequat per a realitzar les activitats.

Engalanament de carrers

Torna la decoració de carrer. Enguany s'avançarà per la commemoració del 750 aniversari de "Carta Poble". D'aquesta manera podrem tindre un poble decorat per al cap de setmana de la celebració i durant tot agost.

Regal de pernil, vi i formatge per a tots els carrers participants.

**VI CONCURS
D'ENGALAMENT
DE CARRERS**

DIVENDRES 22 DE JULIOL
ATZENETA DEL MAESTRAT
CELEBRACIÓ DEL 750 ANIVERSARI
DE LA CARTA POBLA

- Participació oberta a tots els carrers del poble.
- Temàtica "Carta pobla".
- Inscripcions a l'Ajuntament.
- Obsequi d'un pernil, un formatge i una caixa de vi als carrers participants.

750 ANIVERSARI
DE LA CARTA
POBLA

II Competició de Xarangues Vila d'Atzeneta

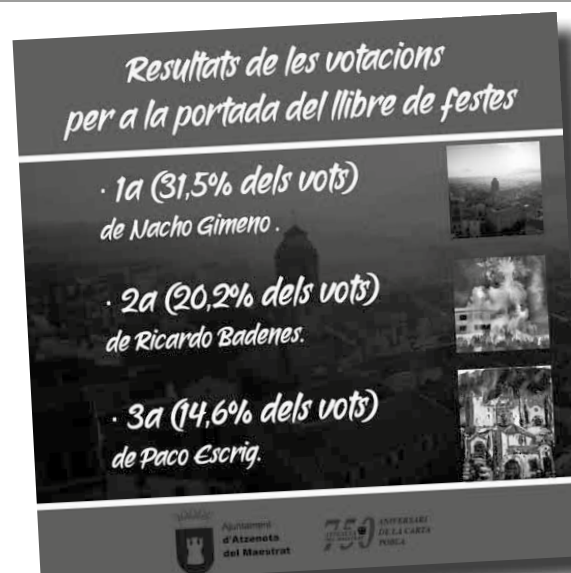
El dilluns 22 d'agost els carrers de la nostra localitat s'ompliran de la millor música de carrer, amb la segona edició del Concurs de xarangues.

Guanyador portada llibre de festes

Ja tenim guanyador per a la portada del llibre de festes 2022.

Aquestes han sigut les 3 imatges més votades, moltes gràcies als participants i felicitacions a Nacho Gimeno, el guanyador.

Presentació d'un llibre sobre la vida de Mossen Ricardo Miralles

El 17 de juny es va presentar a la Casa de la Cultura, el llibre "Una història de homes integres", de, Salvador Prades.

Actuació del cor de carnestoltes

El día 3 de juliol es va dur a terme l'actuació del Cor Carnevale de Borriana a l'església parroquial de Sant Bertomeu, inclosa en el Cicle de Música Coral de la Diputació de Castello.

En el repertori es va incloure la peça "Tramussos d'Africa" del compositor i músic Ricardo Pitarch, nascut al nostre poble.

Activitats de "reciclatge de categoria"

L'equip d'educadors ambientals de la Diputació de Castelló va realitzar diferents activitats de conscienciació en la nostra localitat en els darrers dies de juny i primers de juliol.

Els nostres joves i majors han pogut aprendre la importància de cuidar el medi ambient en el nostre territori.

El mateix equip d'educació ambiental també va estar a l'escoleta d'estiu i van aprofitar que hi havia l'exposició "Com mengem" per a fer activitats per aconseguir una alimentació més sostenible i lliure de residus.

5G

Movistar ha encés el 5G en la banda de 700MHz en 13 municipis de Castelló. A la província s'ha activat aquesta tecnologia en estacions base d'Almenara, Benicarló, Borriana, Orpesa, Peníscola, Vinaròs, Vila-real, la Vall d'Uixó, Moncofa, Castelló de la Plana, Atzeneta del Maestrat, Alcalà de Xivert i Benicàssim.

Amb l'encesa del 700 MHz, Movistar continua completant la cobertura 5G, que arriba ja a totes les capitals de província, grans poblacions i xicotetes localitats de menys de 3.000 habitants.

Vandalisme

No acostuma el BIM a recollir fets desagradables, però no podem passar per alt l'acció vandàlica protagonitzada per algun/us individus sense identificar que es van escudar en l'anonimat per a reventar el cap de setmana commemoratiu de la fundació d'Atzeneta una de les parets vidrieres de la pista de pàdel municipal.

L'acte implica la impossibilitat de practicar aqueix esport durant el temps que tarde a ser reparada. Lamentar el fet i animar a qui puga posseir alguna pista o indici de l'autoria a comunicar-ho a qualsevol dels membres de l'equip de govern municipal.

LA NEVERA

ATZENETA DEL MAESTRAT

Pascual Boira Muñoz

INTRODUCCIÓ

A la nostra vida quotidiana utilitzem el fred molt sovint. Podem trobar-lo sota formes i aspectes diversos, però la majoria són producte d'un procés industrial: ara el fred es fabrica. Antigament, sols es podia obtenir dels recursos que oferia la natura. La neu i el gel es recollien a l'hivern i s'emmagatzemaven en dipòsits per a poder disposar del fred durant la resta de l'any.

A l'inici de l'època moderna, aquesta activitat va experimentar un auge extraordinari relacionat amb dos factors. D'una banda, entre els segles XVI i XIX el clima va ser més rigorós; és el que s'anomena la petita edat de gel. D'altra, la consideració del fred com a remei terapèutic.

Al territori valencià, entre els segles XVI i XIX, es va bastir una de les xarxes de dipòsits de neu més importants de la Mediterrània pel nombre de construccions i per l'interès arquitectònic. S'han inventariat quasi 400 construccions. A la primera dècada del segle XX, la implantació de fàbriques de gel al litoral va deixar obsoleta aquesta xarxa d'alt valor històric i patrimonial.

La neu era utilitzada per a tractar els malalts, per a l'anestèsia, per a tallar hemorràgies i, en temps de pesta, per a rebaixar les malignes febres; però també per a la conservació dels aliments i el refredament de begudes, especialment l'aigua a l'estiu.

A **Atzeneta del Maestrat** degué ser freqüent l'ús del gel per a combatre algunes malalties, si atenem el que acordava el Consell de la Vila el 24 de juny de l'any 1794: «[...] se acerca el tiempo de los calores y ser preciso el tener nieve como se estila muchos años, en especialidad por algún enfermo si hay [...] pues consideramos que era una cosa muy bene-

ficiosa para el común, y especialmente si hay algún enfermo¹».

Als llogarets del nord de Castelló la majoria de neveres eren de propietat municipal, i eren els veïns els qui, quan nevava, omplien la nevera a jornal de vila; en canvi, podien gaudir del gel a un preu mòdic; fins i tot, de franc per als malalts. Tanmateix, a l'àrea de Penyagolosa els dipòsits de neu eren de propietat particular i abastien de gel la ciutat de Castelló i altres viles de la Plana.

LA NEVERA

LOCALITZACIÓ. A la serra de la Nevera d'Atzeneta, a 1.125 m d'altitud.

ACCÉS. Des de la carretera d'Atzeneta a Vistabella, al km 13,3, uns 700 m abans de coronar el port del Collao, agafarem una pista a mà esquerra que ens portarà, després de recórrer 2,2 km, fins al mas de les Tosses de Dalt, a mà dreta del camí i amb el pic de la nevera a l'est. Als 2,9 km de l'inici de la pista, després d'una suau baixada arribarem a un terreny pla, i veurem uns pals de conducció elèctrica a la dreta. A l'altura del segon pal, a mà esquerra del camí, a uns 50 m, trobarem les restes de la nevera.

Plànol de situació de la nevera d'Atzeneta del Maestrat

VALORACIÓ. Malgrat que es troba força malmesa, paga la pena la visita pel seu emplaçament.

TOPONÍMIA. Aquest indret sempre ha estat conegut a Atzeneta com **la Nevera**. Fins i tot, el pou de neu va donar nom a una partida del terme d'Atzeneta, a una serralada, a un pic i a un mas, tots coneguts amb el topònim de **la Nevera**.

CARACTERÍSTIQUES. Nevera de planta circular, de 5,80 m de diàmetre, situat en una suau depressió del terreny. A la part nord-est, a 5,40 m del pou observem una plataforma sustentada per un marge de pedra seca. Un estrat rocós la delimita parcialment per la part sud-est.

La profunditat actual del pou és de 2,90 m, encara que l'enderrocament parcial dels murs i l'acumulació de terra al fons ens fa pensar que degué ser molt superior. La capacitat del dipòsit podria estimar-se en uns 150 m³.

Actualment, tan sols a la part est queden restes del mur interior del pou, construït amb pedres calcàries dels entorns disposades horitzontalment i travades amb tècnica de pedra seca.

No s'observen restes de part aèria, la qual, segurament, mai no va existir, en tractar-se d'un dipòsit de neu del tipus ventisquer. La gran quantitat de restes de teula que hi ha pels entorns deuen ser de la construcció annexa.

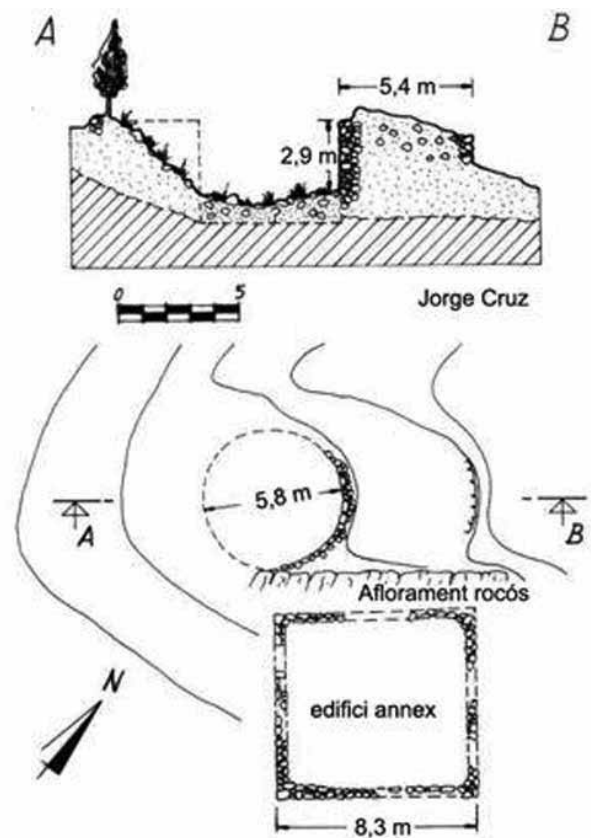
A frec del dipòsit, a la part nord-est, trobem les despulles d'un edifici, probablement la casa dels nevaters, del qual tan sols resta la base inferior dels murs, que eren de pedra seca.

¹ ARXIU CENTELLES D'ATZENETA DEL MAESTRAT. Llibre d'Acords 1794-1795. [Citat per CRUZ, J.; SEGURA, J. M. El comercio de la nieve. La red de pozos de nieve en las tierras valencianas. València: Generalitat Valenciana, 1996, p. 18]

Aquesta construcció era de planta quadrada, d'uns 8,30 m de costat

HISTÒRIA. La nevera d'Atzeneta ja havia estat bastida l'any 1739, atés que al contracte d'arrendament de la provisió de neu de Castelló de la Plana d'aqueix any es capitulava que els arrendadors s'obligaven a abastir la capital de la Plana, a més de Penyagolosa o de la serra d'Espadà, de la Serra d'En Galceran, d'Atzeneta, d'Albocàsser [...] sempre que la distància a Castelló no superara les deu llegendes (55 km)². Degué ser bastida a la segona meitat del segle XVII.

La nevera d'Atzeneta degué ser de propietat particular, com totes les neveres i ventisquers del massís de Penyagolosa, i els nevaters que operaven a la susdita muntanya degueren utilitzar-la comercialment.

Plànol de la nevera d'Atzeneta

² ARXIU MUNICIPAL DE CASTELLÓ DE LA PLANA. Escriitures de la Vila 1734-1739, 27 de novembre de l'any 1739, f. 289 v.-291 r.

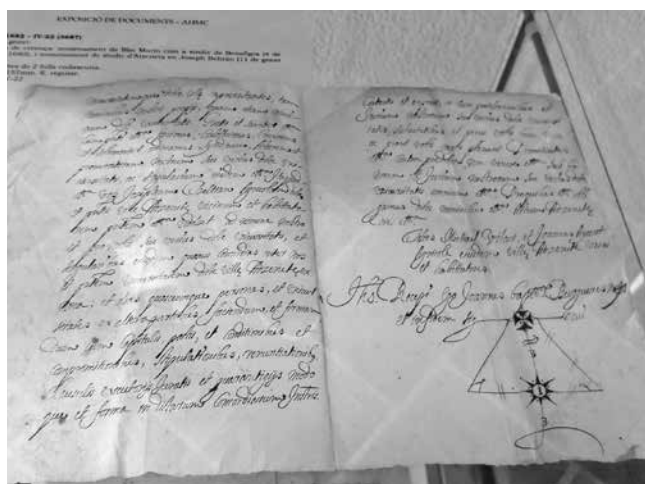
750 anys d'existència, un aniversari per a la història

Un programa d'actes nodrit, una participació extraordinària, una varietat temàtica en el commemoratiu, adobat tot amb una calor incessant han sigut els condiments commemoratius per a celebrar el 750 aniversari de l'atorgament de la Carta Poble que Guillem d'Anglesola va atorgar en favor de Guillem de Columba i Raimundo de Canet per a fundar institucionalment el hui anomenat Atzeneta del Maestrat.

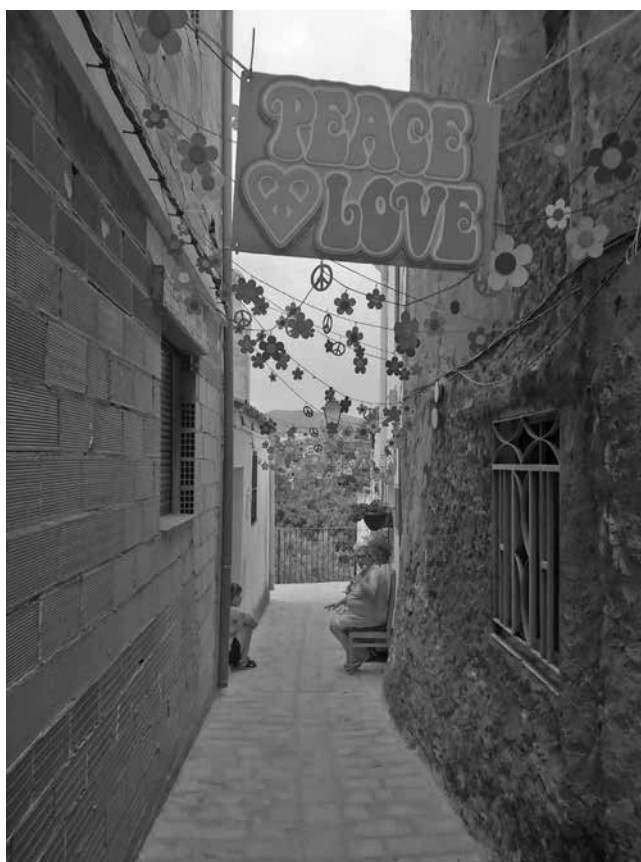
Comptar amb tres quarts de mil·lenni d'història atorga un caràcter singular de poble fet a si mateix, resistent a l'adversitat, fèrtil en fills il·lustres, generós, hospitalari, assentat en la mateixa vall de llavors, amb un urbanisme restaurat i adequat als temps actuals, però conservant el regust històric dels temps medievals.

Ha lluit el poble esplendorós, engalanats els seus carrers per a l'ocasió. La recreació teatralitzada de la concessió de la Carta Poble va transportar als assistents a una altra dimensió de la història. L'exposició de documents antics, el mercat artesanal, el campament medieval, la tasqueta muntada a aquest efecte, el multitudinari del sopar de pa i porta allí on Atzeneta va veure créixer les seues primeres edificacions, cercaviles, l'espectacle amb sabor medieval, les actuacions musicals, les visites guiades, els contacontes i la pirotècnia final van aglutinar a tot un poble bolcat per a la celebració de la seua onomàstica històrica i a un sens fi de visitants que van voler sumar els seus alens per a bufar en les espelmes de la història d'Atzeneta.

Caldrà continuar bufant, també per a avivar el foc d'un progrés que mantinga a Atzeneta com un d'aqueixos llocs per a viure solvent.

FESTES DE LA JOVENTUT 2022, UN BÉ NECESSARI

Ben tornades Festes de la Joventut. Després d'aquests anys on la COVID-19 no havia fet possible que el poble d'Atzeneta gaudira d'aquestes festes, el passat dia 19 de maig van tornar les nostres volgudes Festes de la Joventut.

Vam començar aquest any i els dubtes sobre la possibilitat de fer les festes ens envaiïen a totes i tots en el Garito de Tonet, les ganes de tornar a organitzar les festes eren immenses, però la incertesa era gran. Ja pensàvem en alternatives per a poder demanar passaports COVID i altres mesures necessàries en aquests temps del bitxo.

En l'última reunió amb el nostre Ajuntament, al qual només podem una vegada més agrair tots els esforços que fan per nosaltres, quedava clar que les Festes de la Joventut tornarien al nostre poble. Una gran notícia que va córrer de seguida en el nostre grup de whatsapp, on ja es notava i es preveia el que després va passar, tots a una per a fer unes festes de categoria.

Unes festes per a totes les edats. Els més menuts, molts dels quals encara no havien sigut conscients del que suposaven aquestes festes, la setmana prèvia, ja estaven abarrotant la plaça de Loreto, jugant i acompanyant-nos en els diversos muntatges previs. El seu punt més representatiu va ser quan va arribar el camió de la terra a la plaça. Quina festa per a ells i segur que per als pares en arribar a casa! Perdoneu-los, per a ells i elles van ser dies de xalera màxima i que esperaven amb ganes.

Com no podia ser d'altra manera, tornaven les vesprades de bous i vaques, la plaça de Loreto s'omplia de cadafals i de gent amb ganes de veure als torerets rodant i fent treballar els animals en els obstacles. Va ser un divendres diferent amb el mà a mà entre les ramaderies de Hnos Bellés i Rua.

Dissabte seria el torn de la col·laboració dels nostres amics de la Penya Botana Taurina i els dos bous feréstecs que vam poder gaudir. Destacar, un emotiu minut de silenci on la penya taurina i tota la plaça li va rendir homenatge al nostre veí Ximo. Descanse en pau.

A més, El Garito de Tonet va ser un espectacle la nit de divendres. Va haver una novetat en el nostre programa de festes, ja que vam canviar el local per la festa al GDT i no va defraudar. És més, vam viure una nit especial amb un poble amb moltes ganes de gaudir i reviure moments de festa. I podem afirmar que treballar així és un plaer i com diuen "sarna con gusto no pica".

Com bé és sabut, no hi ha Festes de la Joventut sense concurs de fideuà, i aquesta ve-

gada la participació de la gent va marcar un rècord absolut en totes les seues edicions, 580 persones omplien de gom a gom els carrers del voltant. Moltes gràcies a totes i cada una de les colles d'amics que ho van fer possible.

A més a més, el "tardeo" diu que està de moda, doncs ho vam poder comprovar en els nostres propis ulls i com veieu en la foto, acompanyats del grupet Jarana i sonoritzats per The End, quina manera de beure i ballar tots i totes junts. De veritat, va ser un goig veure i viure aquest dia amb tots vosaltres fins el punt d'haver de demanar que pararen la música per a poder sopar i recarregar les piles, ja que se'ns amuntaven els actes... però senyal i un símptoma clar que la gent tenia moltíssimes ganes de festes.

Ganes de festa que seguien fins a la nit, on vora 700 persones van assistir a les escoles velles per seguir la festa amb la KinkiBand fins que va eixir el sol pel Bovalar i van pensar que seria hora de marxar cap a casa.

Amb aquesta foto vam acomiadar les festes 2022, falten membres del GDT en esta imatge, però en nom de totes i tots els integrants, només podem dir una vegada més i que quede constància escrita en aquestes línies, MOLTÍSSIMES GRÀCIES.

Agraïment especial a l'Ajuntament per l'ajuda i recolzament, als veïns per aguantar-nos estos dies, a les colles i entitats col·laboradores, a la Penya Botana Taurina i a tota la gent del poble d'Atzeneta del Maestrat.

Finalment i no ens cansarem mai de dir-lo, de la unió naix la festa, per tant, us esperem a les Festes de la Joventut 2023. Nosaltres, seguirem treballant perquè siguin de nou unes festes inoblidables i espectaculars on totes i tots vosaltres xaleu molt i pugem cridar ben fort:

Visca Atzeneta!

El GDT

APLEC DEL PENYAGOLOSA 2022 – BENAFIGOS

Miguel Ángel Martí

Han passat ja uns dies des que ha finalitzat l'IV Aplec del Penyagolosa Pobles del Nord. Ha sigut una experiència extraordinària, el comportament de totes i tots els visitants i participants ha sigut excel·lent, gent respectuosa amb les persones, el medi ambient, col·laboradora... una passada. Tres dies amb una oferta musical i cultural molt variada per a totes les franges d'edat.

Els actes començaren el divendres 24 de juny, amb diferents concerts i actuacions teatrals, Però a més de la música, aquest festival sempre té un espai per a la recuperació cultural i les reivindicacions. Així, també es poden trobar xerrades i tallers. Al final, el seu objectiu és reivindicar la nostra existència com a comarca i ser un altaveu per denunciar les nostres mancances. I, evidentment, acollint a tothom que vinga, però sense perdre de vista que l'Aplec ha de servir per donar veu a la comarca. L'Aplec del Penyagolosa és possible gràcies a la unió de tota la comarca, sigues del poble que sigues tingues l'edat que tingues.

Amb el lema "el gegant batega", Benafigos ha aollit per primera vegada la festa comarcal per excel·lència, l'entrada de cotxes a la zona de pàrquing durant el mati del divendres ja feia previndre que la participació seria molt nombrosa al llarg del cap de setmana, les zones d'acampada van anar om-

plin-se de gent en ganes de festa.

El voluntariat també ha tingut una gran participació durant estos tres dies d'Aplec, participant en espais com el pàrking, cuina i menjador, les barres o la zona de venda de marxandatge, alguns d'ells fent més torns dels previstos per donar millor servei als aplequers i aplequeres que han passat per Benafigos.

Les activitats culturals amb xerrades del fòrum de la Nova Ruralitat amb "Transició energètica i ruralitat", per part de Jordi Marín. L'exposició "Com mengem: menjar bé sense menjar-se el planeta", que permanixerà fins el diumenge, dins de la campanya "Reciclar és cosa nostra, fem-ho 'de categoria'". Intervenció de Masclisme i Manifest.

Els tallers de Taller de Twerk amb Paula Escamilla. Este taller es un espai lliure d'assetjament i violència, apte per a totes les persones que vulguen reapropiar-se del seu cos independentment de la seua edat i/o gènere. Showcooking "Recicla de categoria

dins de la campanya "Reciclar és cosa nostra, fem-ho de categoria

Per l'escenari del Aplec passaren grups del panorama musical valencià i tarraconins, aquets escenari ha deixat fotografies que es recordaran molts anys per la gran quantitat de gent que ha acudit als concerts.

Orgull de Classe, Apologia amb una energia i una musica molt potent, encetaren les actuacions, continuant amb el Diluvi i Inshow amb musica mediterrania que feren

ballar, saltar i cantar amb els seus diferents estils de musica. Continuant la festa amb DJ Plan-B ens portarà a l'Aplec una gran barreja d'estils musicals que no deixaran a ningú indiferent. Fakir i Kawak ens portaran el ritme jamaicà des de La Plana. El conegut grup català Pepet i Marieta amb el seu estil alegre i desenfadat amenitzaren la nit de dissabte. Gaudirem d'un potent directe de punk-rock amb la banda tarragonina d'èxit internacional Crim. La Kinky Band ens va deixar una gran diversitat d'estils, frescura i diversió. Per tancar la nit de dissabte. DJ Pingüino. El DJ local ens va fer ballar fins que isca el sol.

En el escenari de la plaça del poble; Maluks, 4 dones. Amb ritmes de dance hall, cúmbia, música jamaicana i llatina i amb tocs de drum'n'bass, El grup Espardenyes Amb el seu habitual espectacle damunt l'escenari. Xavi Castillo amb el seu humor ens fa riure amb el seu habitual espectacle i els seus acudits.

Els més menuts van xalar, ballar i cantar amb Trobadores i Dani miquel que van fer gaudir a tota la familia amb la seua característica alegria damunt l'escenari. Cantacanalla va contagiar als menuts amb el seu bon rotllo i la seua bogeria

A banda tinguérem al torrentí Pau Alabajos que, juntament amb la banda municipal d'Atzeneta amb una memorable actuació de musica valenciana, la Conllonga Muixeranga de Castelló, historia viva de la nostra terra, la Rondalla Primer de Maig posarà fi a la seua trajectòria musical a Benafigos encara que la seua labor de recuperació cultural perdurarà per sempre i va fer ballar amb ritmes de sempre i cançons pròpies. Va tancar l'aplec les rondalles dels nostres pobles amb la musica més tradicional de la comarca.

No vull deixar-me la partida de pilota valenciana organitzada per la fundació de pilota valenciana fent gaudir d'aquest joc als carrers del poble i al grup de teatre L'Albarda d'Atzeneta del Maestrat que ens van fer gaudir en l'obra teatral "El Gegant Batega" amb un espectacle de foc i batucada per acabar la representació.

Per acabar l'enhorabona a totes i tots per l'èxit de l'Aplec i ens queda mirar la cara i amb més il·lusió si cap a la propera data, fins el pròxim Aplec a Atzeneta.

XVIII JORNADES D'ESTUDI DEL MAESTRAT

Història, Art, Natura i Tradicions

Atzeneta del Maestrat
7, 8 i 9 d'octubre de 2022

Objectius i continguts

Continuar el treball bianual del CENTRE D'ESTUDIS DEL MAESTRAT (CEM), iniciat l'any 1978, que consisteix a analitzar, investigar i debatre els valors patrimonials del Maestrat.

Recollir les diferents aportacions exposades en ponències, comunicacions i taules redones per ser editades pel CEM, cosa que constitueix un important recurs cultural i educatiu sobre la comarca del Maestrat.

A més de les activitats pròpies de les Jornades, estructurades al voltant de tres ponències, comunicacions i exposicions, hi haurà també taules redones, visites guiades, presentacions de llibres i totes les activitats que es detallen al programa.

Objetivos y contenidos

Continuar el trabajo bianual del CENTRE D'ESTUDIS DEL MAESTRAT (CEM), iniciado el año 1978, que consiste en analizar, investigar y debatir los valores patrimoniales de El Maestrat.

Recoger las diferentes aportaciones expuestas en ponencias, comunicaciones y mesas redondas para ser editadas por el CEM, lo que constituye un importante recurso cultural y educativo sobre la comarca de El Maestrat.

Además de las actividades propias de las Jornadas, estructuradas alrededor de tres ponencias, comunicaciones y exposiciones, habrá también mesas redondas, visitas guiadas, presentaciones de libros y todas las actividades que se detallan en el programa.

Programació

DIVENDRES, 7 d'octubre – Sala d'Exposicions de l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Plaça Major, 2

17.30h

Recepció dels participants i lliurament de documentació i materials

18.00h

Acte inaugural de les XVIIIes Jornades d'Estudi del Maestrat

18.30h

Ponència. *"Bolets del Maestrat"*. A càrrec de Maria Antonia Agut Monferrer (Societat Micològica Valenciana)

19.30h

Inauguració de l'Exposició "Cartes de població del Maestrat", organitzada pel CEM

DISSABTE, 8 d'octubre – Sala d'Exposicions de l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Plaça Major, 2

10.00h

Ponència. *"La mort fa 4.000 anys: el paratge de la Cova dels Aragonesos a Atzeneta del Maestrat"*. A càrrec de Pablo Medina Gil (Diputació de Castelló)

11.00h

Pausa Café

11.30h

Comunicacions

13.00h

Taula redona i debat sobre les comunicacions presentades

14.00h

Pausa i dinar

16.30h

Comunicacions

18.30h

Pausa Café

19.30h

Taula redona i debat sobre les comunicacions presentades

20.00h

Concert de la Banda Municipal d'Atzeneta del Maestrat

Lloc de celebració: Local Multiusos

DIUMENGE, 9 d'octubre – Sala d'Exposicions de l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Plaça Major, 2

10.00h

Ponència: *"S'està extremant el clima del Maestrat? Anàlisi dels valors extrems de temperatura i precipitacions del Maestrat"*. A càrrec de Melchor Rovira Monfort (IES Vilafranca)

11.00h

Taula redona. Presentació dels darrers llibres publicats sobre el Maestrat per part dels autors corresponents

12.00h

Visita guiada pel centre urbà d'Atzeneta del Maestrat

14.00 h.

Dinar de germanor ofert per l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat

Conclusions i lliurament dels Premis d'investigació després del dinar

Programación

VIERNES, 7 de octubre – Sala d'Exposicions d'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Plaça Major, 2

17.30h

Recepción de los participantes y entrega de documentación y materiales

18.00h

Acto inaugural de las XVIIIas Jornadas de Estudio del Maestrazgo

18.30h

Ponencia. *"Setas de El Maestrat"*. A cargo de María Antonia Agut Monferrer (Societat Micològica Valenciana)

19.30h.

Inauguración de la Exposición "Cartes de població del Maestrat", organizada por el CEM

SÁBADO, 8 de octubre – Sala d'Exposicions d'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Plaça Major, 2

10.00 h.

Ponencia. *"La muerte hace 4.000 años: el paraje de La Cova dels Aragonesos en Atzeneta del Maestrat"*. A cargo de Pablo Medina Gil (Diputació de Castelló)

11.00 h

Pausa Café

11.30h

Comunicaciones

13.00 h

Mesa redonda y debate sobre las comunicaciones presentadas

14.00 h

Pausa y comida

16.30 h

Comunicaciones

18.30 h

Pausa Café

19.30 h

Mesa redonda y debate sobre las comunicaciones presentadas

20.00h

Concierto de la Banda Municipal de Atzeneta del Maestrat

Lugar de celebración: Local Multiusos

DOMINGO, 9 de octubre – Sala d'Exposicions d'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, Plaça Major, 2

10.00 h.

Ponencia: *"¿Se está extremando el clima de El Maestrat? Análisis de los valores extremos de temperatura y precipitaciones de El Maestrat"*. A cargo de Melchor Rovira Monfort (IES Vilafranca)

11.00 h.

Mesa redonda. Presentación de los últimos libros publicados sobre El Maestrat por parte de los autores correspondientes

12.00 h.

Visita guiada por el centro urbano de Atzeneta del Maestrat

14.00 h.

Comida de hermandad ofrecida por el Ayuntamiento de Atzeneta

Conclusiones y entrega de Premios de investigación tras la comida

Assistència i Inscripció

L'assistència a les Jornades és lliure i gratuïta.

La inscripció a través del CEM dona dret a assistir a tots els actes detallats en el programa, inclòs el dinar de germanor, la bossa de les Jornades amb publicacions i carpeta, i a certificacions d'assistència.

El professorat de Secundària es pot inscriure a través de la web del CEFIRE de Vinaròs. En aquest cas, la inscripció és gratuïta, però no dona dret al dinar de germanor ni a la bossa de les Jornades.

Condicions i quota d'inscripció*

Soci del CEM o Estudiants: 20 €. No soci del CEM: 30 €

Autor de comunicació: exempt (1 autor per comunicació).

La inscripció es podrà fer mitjançant la web del CEM (www.cemaestrat.org) o amb l'enviament d'un correu electrònic al CEM (cemaestrat@gmail.com; cemaestrat@hotmail.com), amb el butlletí d'inscripció emplenat i el justificant de l'ingrés escanejats.

Asistencia e Inscripción

La asistencia a las Jornadas es libre y gratuita.

La inscripción a través del CEM da derecho a asistir a todos los actos detallados en el programa, incluida la comida de hermandad, la bolsa de las Jornadas con publicaciones y carpeta, y a certificaciones de asistencia.

El profesorado de Secundaria se puede inscribir a través de la web del CEFIRE de Vinaròs. En este caso, la inscripción es gratuita, pero no da derecho ni a la comida de hermandad ni a la bolsa de las Jornadas.

Condiciones y cuota de inscripción*

Socio del CEM o Estudiantes: 20 €. No socio del CEM: 30 €

Autor de comunicación: exento (1 autor por comunicación).

La inscripción se podrá hacer por medio de la web del CEM (www.cemaestrat.org) o con el envío de un correo electrónico al CEM (cemaestrat@gmail.com; cemaestrat@hotmail.com), con el boletín de inscripción rellenado y el justificante del ingreso escaneado.

Butlletí d'inscripció / Boletín de inscripción

Nom / Nombre

Cognoms / Apellidos

Adreça / Dirección

Població / Población

C.P.: Tel:

E-mail:

¿Presenta comunicació? / ¿Presenta comunicación?

.....SI NO

Títol / Título

Indicar, en el seu cas, la condició de docent i Centre educatiu /

Indicar, en su caso, la condición de docente y Centro educativo:

.....

(*) A la sol·licitud d'inscripció caldrà adjuntar el justificant de l'ingrés o transferència al compte corrent del CEM (IBAN: ES08 3162 1201 03 1153749823).

(*) A la solicitud de inscripción será necesario adjuntar el justificante del ingreso o transferencia en la cuenta corriente del CEM (IBAN: ES08 3162 1201 03 1153749823).

Premis d'investigació

Bases completes a www.cemaestrat.org

L'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat vol premiar els millors treballs d'investigació que tracten qualsevol tema relatiu a la vila d'Atzeneta del Maestrat.

Els treballs que opten als premis s'han de presentar com a comunicacions en les Jornades i investigar sobre algun aspecte relacionat amb la vila d'Atzeneta del Maestrat.

Hi haurà dos premis, un primer de 200 € i un segon de 100 €.

Les comunicacions que opten als premis s'han d'enviar redactades completes abans del dia 22 de setembre de 2022 al correu del CEM (cemaestrat@gmail.com; cemaestrat@hotmail.com).

Per presentar les comunicacions, cal seguir les normes de publicació establertes al final del Butlletí del CEM o en la pàgina web (www.cemaestrat.org).

Els treballs presentats per persones de menys de 30 anys optaran, a més a més, al premi de millor treball a investigadors novells. Es certificarà amb un diploma i no té compensació econòmica.

Premios de investigación

Bases completas en www.cemaestrat.org

El Ayuntamiento de Atzeneta del Maestrat quiere premiar los mejores trabajos de investigación que traten sobre cualquier tema relacionado con la villa de Atzeneta del Maestrat.

Los trabajos que opten a los premios se tienen que presentar como comunicaciones a las Jornadas e investigar sobre algún aspecto relacionado con la villa de Atzeneta del Maestrat.

Habrà dos premios, un primero de 200€, y un segundo de 100€.

Las comunicaciones que opten al premio tendrán que ser enviadas completas, antes del día 22 de septiembre de 2022, al correo del CEM: (cemaestrat@gmail.com; cemaestrat@hotmail.com)

Es necesario seguir las normas de publicación establecidas al final del Boletín del CEM o en la página web (www.cemaestrat.org).

Los trabajos presentados por personas menores de 30 años optarán, además, al premio de mejor trabajo de investigadores noveles. Se certificará con un diploma y no tiene compensación económica.

Certificació

Centre d'Estudis del Maestrat, CEFIRE (per al professorat inscrit, 20 hores de formació) i UNIVERSITAT JAUME I (1 crèdit de lliure elecció per a l'estudiantat de la UJI).

Certificación

Centre d'Estudis del Maestrat, CEFIRE (para el profesorado inscrito, 20 horas de formación) y UNIVERSITAT JAUME I (1 crédito de libre elección para el estudiantado de la UJI).

A causa de l'emergència sanitària provocada per la Covid-19, el Centre d'Estudis del Maestrat i l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat garanteixen el desenvolupament de les Jornades en un context de seguretat per a totes les persones assistents.

No obstant això, es reserven el dret de limitar l'aforament i de modificar qualsevol dels actes prevists, així com suspendre la realització de les Jornades, atenent les recomanacions de les autoritats sanitàries.

A causa de la emergencia sanitaria provocada por la Covid-19, el Centre d'Estudis del Maestrat y el Ayuntamiento de Atzeneta del Maestrat garantizan el desarrollo de las Jornadas en un contexto de seguridad para todas las personas asistentes.

No obstante, se reservan el derecho de limitar el aforo y de modificar cualquiera de los actos previstos, así como suspender la realización de las Jornadas, atendiendo las recomendaciones de las autoridades sanitarias.

Més informació a:

Más información en:

www.cemaestrat.org

Centre d'Estudis del Maestrat

C/ Major, 3

Apartat de Correus 271

12580 – Benicarló – Castelló

Tel / Fax – 964-46-14-00

cemaestrat@hotmail.com

cemaestrat@gmail.com

WEB: www.cemaestrat.org

Organitzen / Organizan

CENTRE
D'ESTVDIS
DEL MAESTRAT

AJUNTAMENT
D'ATZENETA DEL
MAESTRAT

Col·laboren / Colaboran

Gent d'ací

Melchor Rovira Monfort FÍSICO DE LOS CIELOS Y LOS SUELOS

Juanma Velasco

Cuando llego a su casa, tras abrirme la puerta y acceder a un salón sugestivo, acaban de cazar a Luis León Sánchez a poco más de dos kilómetros de meta. Es el Tour de Francia, la competición deportiva que más predicamento tiene en el ecosistema televisivo de un Melchor Rovira Monfort que apenas manifiesta inclinación por la tele más allá de algunos acontecimientos deportivos, pocos. Más adelante, cuando la conversación se enrede en lo histórico y en lo cotidiano, señalará a un veintitantos de julio como el día que más frío ha pasado en su vida, precisamente en el Tour de Francia y acompañado de su padre, en la cima del Galibier, a 2642 m, cuando la temperatura descendió de los veinticinco de la mañana y el mediodía hasta los dos grados aproximados con aguanieve a primera hora de la tarde, y la única indumentaria de ambos la constituía el pantalón corto y una camiseta con la manga igual de corta. Y apostillo que yo también estuve en la luna, o en el Galibier, que a efectos de paisaje son muy parecidos, incluso un par de ediciones, pero de lo mío data de algunos años más.

Me ofrece algo de beber y lo rechazo alegando que ya traigo mi ración de cerveza de la comida y añado que luego he quedado en el Sol, en este caso el bar, y me espera alguna más. Es verano, me justifico por la ingesta

de cerveza, pero si fuera invierno puede que ocurriera parecido. No existe embarazo alguno entre nosotros, tenemos una relación consolidada en el tiempo, porque lo que la meteorología y la climatología unen no lo

enturbia el que nos veamos poco.

Aprovecho este espacio personal para agradecer sus docenas, centenares de horas dedicadas a informar sobre la climatología de Atzeneta no solo en esta época del BIM que uno coordina, sino en prácticamente todas las anteriores. La sección de "El Temps" se ha convertido en una hemeroteca del comportamiento de la atmosfera en Atzeneta desde 1943, año en el que comienza una de las series climatológicas más antiguas de la Comunidad Valenciana y que no ha sufrido ni cambios de localización ni alteración urbanística del entorno, circunstancias que le otorgan un mayor valor.

A su abuelo Joaquín lo bautizamos en su día como "El señor de la escarcha"; su padre, igual de Melchor que él, continuó la saga y ahora es el hijo, quien desde su condición académica de físico se ocupa con un mayor nivel de tecnificación y la misma constancia que sus antecesores de gestionar la estación en compañía, todavía, de su padre.

Porque tras un año de probatura con la ingeniería forestal en Lleida, saturado de es-

tudiar BUP y COU en horarios contra natura por sus desajustes circadianos fruto de su internado en el mítico para los chicos atzenetins "Colegio Menor", quería estudiar algo que lo anclara a ese territorio del que no quería separarse, su Atzeneta, y a la propia tierra. Pero aquella primera saturación pasó y de nuevo volvió el hábito del estudio y aunque obtuvo unas calificaciones merecedoras, su obsesión era la física, el aprender a comprender, el conseguir desmenuzar el porqué de los procesos naturales, el entender los eructos y los ciclos de la atmósfera y para eso se requería Barcelona como teatro de operaciones académicas. Rondaba el año 2000 y Melchor relata aquella época como intensa, intensiva, lúdica, social, deportiva, responsable. Cinco años de permanencia en Barcelona que le abrieron la mirada, la perspectiva, que lo dotaron de una cosmovisión física que le reforzó su atavismo de anclarse residencialmente a Atzeneta de por vida. La alternativa era ejercer su pasión meteorológica, pero la oferta era escasa y alguno de los potenciales destinos retribuidos queda-

ba más cerca de Noruega que de Atzeneta, así que en septiembre de 2005, tras un verano sabático se encerró en casa a preparar oposiciones a profesor de secundaria y las aprobó a la primera intentona. El septiembre de 2006 comenzaba a impartir física en el instituto de Vilafranca; diecisiete años más tarde continúa allí, como jefe de estudios y ahora también, por si no bastaba con eso, como responsable de comedor.

En aquel instituto rural, pero con tintes industriales (Marie Claire condiciona mucho la idiosincrasia del centro) brega con chicos y chicas transmitiendo una física que le brota de los intestinos porque le ayuda a vivir adosado a la tierra, literal, a la que ama y sobre la que se expresa porque a Melchor lo que

más le gusta, según sus propias palabras, es "estar en el monte".

Pogacar esprinta para llegar primero en el grupeto de favoritos, pero no deja de ser el decimoquinto de la etapa (un alarde más que pagará con pájara el día siguiente).

Melchor practicó el tenis en tiempos universitarios y ha corrido y corre desde que tiene uso de memoria de fibras musculares (en más de uno y más de diez Castell hemos coincidido). Se mantiene delgado, conserva el cabello abundante (siempre lo recuerdo con los pelos largos), le asoma alguna cana, pero predomina, de largo, lo oscuro. Sigo sin querer beber.

Detalla el incidente sobre su perro recientemente masacrado por alguien por razones que no conviene profundizar aquí, pero que impactó en el centro de gravedad de su sentido común y sigue sin entender como alguien pudo ensañarse de ese modo con un animal cariñoso y obediente. Sabe más de lo que expresa, pero convenimos en que mejor no ahondar en algo que no tiene solución.

Duc es descendiente de Ron, el perro que cambió la vida de Melchor porque en 2010 olfateó una primera trufa y ese debut en el fruto más apreciado del subsuelo lo enganizó, casi hasta lo adictivo, a su cultivo. Refiere con dolor que él mismo "mató" al perro que más ha querido, porque lo llevó consigo a correr a deshoras del mediodía y el animal sufrió un golpe de calor que pese a conseguir revertirlo en una primera atención veterinaria, le costó la vida esa misma tarde-noche.

A instancias de Ron, y animado por su tío Juan, plantó sus treinta primeras carrascas para sus probaturas en el mas de n'Ossell. Compulsivo como se produce cuando algo lo subyuga, se formó en todo lo que rodea

al hongo como hombre científico que es y con la asesoría terrenal de su tío y de Paco "el Orso", a quien describe como un hombre sabio, observador, experto en los ciclos de la naturaleza y estrechamente ligado a él, al cabo de pocos años comenzó a recolectar trufa, en modo consumo propio, en modo ensayo/error, vertiendo en el hongo su incombustible afán por conocer las intimidades de los crecimientos, de las interacciones, de los ritmos biológicos, de las estaciones. Y fruto de lo que fue derivando en algo más que afición, en 2015 plantó algunos miles de carrascas en el término de Mosqueruela, en un terreno de los padres de Mapi, aquella chica que conociera en el insti de Vilafranca en 2009; aquella psicóloga orientadora que en 2012 se convertiría en su esposa y que diez años más tarde resiste como tal con la añadidura de que es la madre de Marc (2013), Celia (2014) y Pau, este último nacido en el año reciente de la pandemia. Entre los tres ocupan las horas sobrantes que Melchor destina a sus mil quehaceres derivados de

sus otras tantas mil aficiones entre, las que además de las descritas, también sobresale la de las setas más allá de la condición popular de "robellonero" porque se ha formado igualmente en su localización, variedades y épocas. Este pandemonio de activismo vital lo desarrolla durmiendo de menos (como siempre ha hecho), y desterrando a la pereza al desierto más remoto.

Forman una familia compacta; tanto Melchor como Mapi entienden que los hijos y los padres deben de compartir el máximo de tiempo posible, que los valores y el movimiento se transmiten andando. Hoy constituye una excepción, mi visita ha truncado el orden familiar y lo aguardan en la piscina. El calor, sin ser sofocante, es prototípico de julio; hemos debatido sobre la meteo de Atzeneta en numerosas ocasiones, casi siempre preguntando dudas yo, respondiéndolas él. Me muestra los dos premios nacionales de meteorología, uno concedido a su abuelo en 1988, otro a su padre y a él mismo en 2018. Y añade que es la única estación de

la red de AEMET que posee dos galardones de ese tipo. Sus otras familias también son un clan, la paterna y la materna. Ha heredado la adicción de ambos a respirar a diario en Atzeneta, por eso es merecedor como nadie de aparecer en esta sección, porque no se puede ser más "d'ací". Aquí nació en 1981, en Atzeneta curso sus estudios primarios, aquí residen sus amigos de cabecera, aquí crecen sus hijos y desde aquí mira los cielos y los suelos.

Retornemos a Mosqueruela, su paraíso meteorológico, el territorio donde ha llevado a mayores aquella primera epifanía que lo convirtió en un trufero que la pasada campaña empezó a recolectar las primeras trufas a 1500m de altitud y que lo alienta no solo a continuar, sino a expandir la producción, ampliando la superficie de carrascal con fines truferos y concentrarse en otro objetivo

rústico que le permita aproximarse a su sueño de constituir una empresa trufera que se ocupe del itinerario completo de una trufa, desde que comienza a cuajarse en mayo, hasta que se la recolecta en octubre y hasta marzo.

Como he aludido, media julio cuando charlamos y me anticipa que mañana su padre y él tienen previsto roturar el carrascal. Dos horas y media de trayecto en cada sentido a lomos de tractor. Sin duda, lo suyo con el ecosistema es mucho más que una afición, es una devoción, un estilo de vida.

Quiere comprar tiempo, aspira a no seguir invirtiendo dos horas de su tiempo diario en desplazarse a su centro de trabajo en Vilafranca y probablemente escoja pronto un destino docente más cercano; no desestima una reducción de jornada para cubrir el amplio espectro de ocupaciones que mantiene

activas.

Rebosa de energía, me muestra la casa, espaciosa, luminosa, amistosa; me enseña sus galardones en algún concurso de paella furto de sus dotes gastronómicas (le viene de serie, de casa, de raíz, de cromosomas); me presenta a sus perros truferos, el de aguas se esconde ante mi presencia. Se le ve sereno dentro de su hiperactividad. Me promete que me hará llegar su sección habitual del BIM a tiempo, porque siempre lo hace, porque aunque se retrase, siempre llega a tiem-

po de verter su altruismo y su sapiencia para que los lectores sepamos un poco más de los ritmos atmosféricos de nuestra Ätzeneta, más suya que mía, cómo no.

El esloveno luce todavía de amarillo en el Tour, pero no sabe que le queda poco tiempo para vestir de ese color. Nosotros lo supimos también al día siguiente. Va a seguir haciendo calor, pero es julio, no debería extrañarnos tanto. Los críos lo esperan en la piscina, nos hemos entretenido demasiado.

Ens contem des del Col·legi

VOLEM SER UNA ESCOLA OBERTA A L'ENTORN

Ha estat un curs amb molts canvis, uns mesos viscuts dia rere dia amb una certa incertesa per la por a les restriccions. Però per sort hem pogut gaudir d'un final relaxat i alliberador per als nostres infants. Han xalat plenament de les excursions, del temps d'esbarjo compartit amb la resta d'alumnat de la seua etapa, de la comoditat de no dur mascaretes a l'escola...

I ara què? Doncs ara toca il·lusionar-se de nou amb una escola oberta a l'entorn, participativa i més dinàmica que mai. I per això estem preparant una sèrie de dinàmiques per al curs vinent.

Volem ser, com apuntem al titular de l'article, un centre obert a l'entorn, on les vivències de l'alumnat siguen el pilar imprescindible per forjar i construir els seus coneixements. En aquest sentit, volem portar a terme eixides relacionades amb els projectes que es desenvolupen en cada curs i fer-les assumibles per a totes les famílies. És per això que treballem i treballarem per donar resposta a aquestes necessitats. Així doncs, s'aprovaran noves mesures per facilitar el pagament de les excursions i hi haurà una proposta ferma

d'eixides curriculars que recollirem a les programacions de principi de curs.

Per una altra banda, volem tornar a trobar-nos amb nosaltres mateixos. Per això recuperarem la Festa de la Tardor per al 1r trimestre, la Trobada del CRA per al 2n i la Diada de Convivència per al 3r i últim trimestre. A més, volem afavorir que l'alumnat dels diferents aularis es conega proposant altres activitats de cohesió com intercanvis de correus electrònics o activitats en línia.

Per un altre costat, i com un altre dels fonaments més importants en què volem basar el nostre centre, ens és imprescindible la implicació de tota la comunitat educativa i especialment de les famílies per poder realitzar els nostres projectes de ciències. Al llarg d'aquest curs vinent 22-23 anem a treballar el cos humà, l'organització política, els invents i les màquines, les plantes i l'aigua. De ben segur que molts lectors del BIM poden aportar experiències i coneixements en aquests camps, o coneixen d'algú que ho pot fer. Si és així, nosaltres estem encantats i encantades de rebre'n les propostes!

Ja per finalitzar, crec que és important també

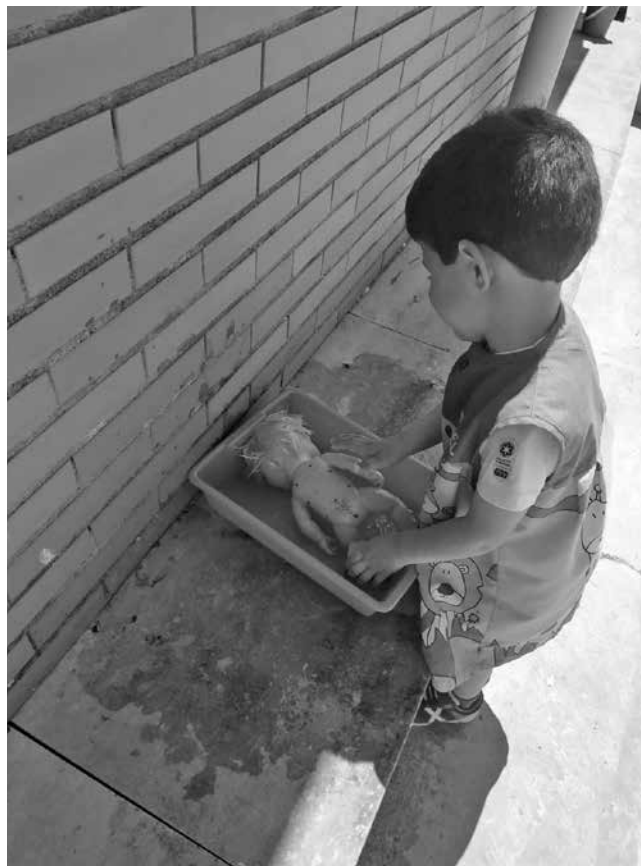

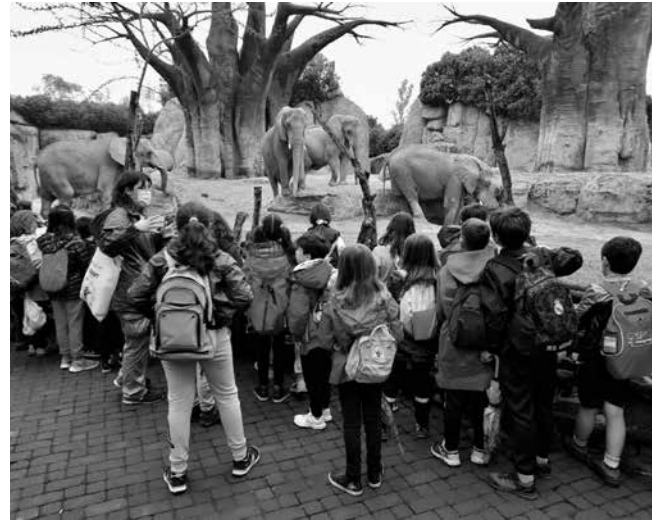
explicar el projecte que durem a terme en col·laboració amb la Mancomunitat de Penyalgosa relacionat amb els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible). Els ODS són les grans fites a les quals va encaminat, entre d'altres, el món educatiu. I és per això que és important treballar-los. En el nostre cas es tracta d'un projecte que durà a terme la dinamitzadora de joventut, juntament amb el professorat de secundària i altres associacions i organismes del nostre poble i l'entorn, on es treballaran els ODS des d'una vessant pràctica i resolutiva, amb propostes per a millorar el nostre entorn i la nostra qualitat de vida.

Malauradament ens deixarem moltes altres propostes per concretar en aquestes línies, com els ambients multinivell d'Infantil o l'hora lectora, on participarà tot l'alumnat d'Infantil i Primària, però aquestes i altres iniciatives us les explicarem a l'inici del proper curs.

A més, estem organitzant la "Diada de transformació" per a l'1 d'octubre. Entre tots realitzarem una millora del pati i construirem la nova biblioteca del centre. Esteu tots i totes convidades a venir a ajudar i participar d'aquest dissabte. I també aprofitarem per realitzar activitats lúdiques per als infants!

Com veieu, entre tots hem d'aconseguir fer una escola participativa del segle XXI. Teniu les portes obertes de casa nostra, que també és la vostra.

Medi ambient

Paco Esteller

Agateador común

- **NOMBRE CIENTÍFICO:** *Certhia brachydactyla*.
- **CLASIFICACIÓN:** Orden Paseriformes, familia Certidos.
- **FAMILIA:** Certhiidae.
- **HÁBITAT:** Bosques de coníferas y latifolios.
- **ESTATUS Y DISTRIBUCIÓN:** Europa y Asia
- **CARACTERÍSTICAS:** Ave de aspecto grácil, pico largo delgado y ligeramente curvado, mide unos 12 cm de longitud y pesa unos 7-10 gramos. El plumaje es de color pardo con bandas amarillas en la parte superior, blanco en la inferior.
- **VIDA Y COSTUMBRES:** El nido lo construye con fragmentos de hierbas y musgo. En su elaboración participan los dos sexos, lo instalan en los huecos de los troncos y en las ramas. Realizan por lo general dos puestas compuestas de 5-6-huevos, incubados por la hembra por espacio de 14-15 días. Las crías nidícolas son cuidadas por los dos miembros de la pareja, las crías emprenden el vuelo a los 14-16 días.

Nogal

- **NOMBRE CIENTÍFICO:** *Juglans regia* L.
- **FAMILIA:** Juglandáceas.
- **SINÓNIMAS:** Noguer, intxaurrondo, Nogueira.
- **DESCRIPCIÓN:** Árbol frutal de tronco grande y corteza grisácea que exhala un agradable olor. Dos hojas grandes e imparipinada, con un número de hojuelas puntiagudas, cuya cara inferior es aterciopelada, mientras que la superior es lisa, brillante y de un verde intenso. Florece en primavera, las flores masculinas que se abren en abril y mayo, están recogidas en amenitos. Y los frutos, que maduran en otoño, son tan conocidas nueces, nacidas de las flores femeninas.
- **PROPIEDADES:** Antiséptico, astringente, citratizante, deteritivo, vermífugo, hipoglucemiente, etc.
- **PARTES UTILIZADAS:** Las hojas, el muezmo o cáscara verde de la nez y los frutos.
- **COSECHAR EN:** Verano y otoño.
- **COMO SE USA:**
- **Para la salud:** Úlceras, llagas y heridas.- Cataplasma: coger hojas tiernas y lavarlas cuidadosamente, se machacan para expulsar el humor, colocarlas sobre una gasa y aplicar sobre la herida o úlcera para que cicatrice más rápidamente. Renovar la cataplasma cada tres horas. Para bajar la fiebre. Decocción: hervir en una taza de agua unas hojas desecadas y cortadas, filtrar, edulcorar y tomar dos veces al día hasta que desaparezca la fiebre.
- **Para la belleza:** Para el cabello, devuelve su primitivo color negro o castaño. Se prepara una decocción con 50 gramos de muezmo de nuez, cocer 15 minutos y aplicar el caldo resultante para lavarse el pelo.

Des de la UJI

La visita pastoral del bisbe paholac a Atzeneta del Maestrat el 1314

Miguel Ángel Moliner

Investigant sobre altres assumptes, vaig trobar una referència a les visites pastorals dels bisbes de Tortosa a les nostres terres i vaig poder localitzar un llibre editat el 1993 per la Diputació Provincial de Castelló titulat La visita pastoral a la Diócesis de Tortosa del Obispo Paholac, 1314, l'autora del qual és María Teresa García Egea. No va ser difícil aconseguir-lo perquè la Diputació encara el té al seu catàleg. El que faré hui és un resum de l'acta que es va alçar de la visita a Atzeneta del Maestrat.

1. EL CONTEXT

El 1314 Atzeneta del Maestrat va deixar de ser un feu dels Anglesola ja que onze anys abans havia venut el Castell de Culla a l'Orde del Temple. El 1312 els templers són dissolts definitivament pel Papa Climent V després d'un procés canònic que va durar cinc anys. El 1314 hi havia un buit de poder feudal a tot el Maestrat a causa d'un procés traumàtic contra els senyors feudals (Orde dels Templers), perquè l'Orde de Montesa no es crearà fins el 1317. Per tant, els temps eren convulsos al Maestrat i a la diòcesi de Tortosa.

El manuscrit original està escrit en llatí vulgar i a una mà, i es conserva a l'arxiu de la Catedral de Tortosa. Probablement l'autor material del pergami és el notari episcopal, Arnaldo de Cases Velles. Respecte al promotor, el bisbe Paholac, cal dir que era natural de Morella i que va ser l'iniciador de les visites pastorals del bisbat de Tortosa, les primeres que es van fer a tot Europa. Durant l'Edat Mitjana les visites pastorals són concebudes com la manera de vigilar la moral de la societat, incloent els eclesiàstics. És una auditoria de l'estat de moralitat de cada poble i, per tant, de tota la diòcesi. La metodologia de treball ideada pel bisbe Paholac es basa en l'elaboració d'un qüestionari que és preguntat en tots els pobles per on passa. Aquest qüestionari està dividit en dues parts: "contra clericos" i

"contra laycos".

L'objectiu de la part dels clergues és determinar la moralitat i el compliment del ministeri sacerdotal a través de dinou preguntes: estat material de l'església (encara que en les primeres visites no es fa una anàlisi de l'edifici), ministeri sacerdotal¹, vestimenta/honorabilitat del rector, concubinat, temps lliure i usura, entre d'altres.

L'objectiu de la part dels laics és conèixer la moralitat dels fidels, les relacions amb la parròquia i el compliment de les obligacions cristianes, a través d'onze preguntes: compliment dels manaments de l'església, ajuda material a l'església (la dècima i la primícia), conducta moral (adulteri, concubinat, usura) i desviacions religioses (supersticions, sortilegis, blasfèmies, malediccions). Quan el bisbe arriba a un poble, de primer entrevista els notables o autoritats, i després entrevista el rector o el vicari. Amb les dues versions se'n forma una opinió i estableix penes, correccions o amonestacions.

El 5 d'octubre de 1314 el bisbe Paholac, acompanyat d'un seguici, va estar a Atzeneta. El dia d'abans havia estat a Albocàsser i el dia següent a Xodos (fer el recorregut a peu i/o cavall entre Albocàsser i Atzeneta en un dia em sembla molt ràpid). El poble havia estat avisat de la visita amb antelació i havia d'estar preparat per fer front a les necessitats del viatge (cavalls, reparació de carros), allotjament digne (a la parròquia o a casa d'un notable) i manutenció de la comitiva. El bisbe també aprofitava el viatge per a cobrar impostos retardats.

Abans d'entrar en el contingut, s'ha de dir que s'identifiquen els noms dels membres del Consell municipal i del rector d'Atzeneta el 1314. Els jurats en són cinc: Joan Canet, Aparisi Salzade-

1 S'ha de dir que una de les preguntes del bisbe als clergues i als laics és si practiquen supersticions, sortilegis, sacrilegis, heretgia, creences herètiques i ocultisme. No ens ha de sorprendre aquesta pregunta perquè els templers van ser acusats d'aquests pecats en el procés que va acabar en 1312 amb la dissolució de l'Orde.

lla, Gerard Mas, Jaume Aragó i Ramon Pineda; el rector es diu Pere de Passenant. Les autoritats juren dir la veritat mentre que el sacerdot no fa jurament (suposem que perquè deu obediència al bisbe). També apareixen altres dos noms que no fan jurament i tampoc consta que siguin interrogats: Pere Geraldí i Berenguer Babat.

2. "CONTRA CLERICOS"

Els jurats afirmen que el rector viu a la parròquia, com és preceptiu. També confirmen que fa bon ús de les rendes de l'església i dels seus béns, i que el temple està prou ben dotat de llibres i ornaments litúrgics. Jurats i rector coincideixen que no hi ha ostiari. Els jurats diuen que no hi ha servidors (diaques i preveres) idonis per tal d'atendre els serveis religiosos.

La segona part es refereix al comportament del rector, Pere de Passenant. Diuen els jurats que és hospitalari amb els viatgers (aspecte molt important en aquells temps), que és honest en la forma de vestir, en l'ús de l'hàbit talar i a dur la tonsura competent. No se li coneixen pecats de blasfèmia, homicidi, sortilegi, sacrilegi, heretgia, creences herètiques ni ocultisme. Però els jurats l'acusen de concubinat, perquè és públic que estava ajuntat amb la filla de la dona d'un tal Agustí. Quan el rector és preguntat si té relacions amb dones, diu que no.

El vicari i presbíter Antonio Martí també és acusat de tindre una relació amb una jove que vivia amb un tal Pere Grau, la qual havia quedat embarassada d'ell. Açò no era una situació peculiar d'Atzeneta perquè, pel que diu l'autora del llibre, el tema del concubinat dels eclesiàstics era un problema gran en aquells temps (en vint-i-nou dels huitanta-dos pobles visitats apareix algun cas de concubinat d'un sacerdot).

Els jurats no fan cap acusació més als capellans en les altres qüestions que interessen el bisbe Paholac: no eren jugadors públics, no practicaven jocs d'atzar ni de daus, no eren negociants ni usurers, ni es beneficiaven de l'administració dels sacraments.

Pel que fa al ministeri sacerdotal, els jurats consideren que el rector i el vicari d'Atzeneta ho fan bé: celebren l'ofici diví en les hores establertes, des del càntic inicial fins al completorium, i no tenen fills actuant en l'altar².

² En les visites només es detecten dos pobles on els fills de capellans fan d'acòlits (Nules i Sorita), però els casos de sacerdots amb fills són molt

3. "CONTRA LAYCOS"

El qüestionari dels laics és un poc més curt que el dels clergues. En general sembla que la moral de l'Atzeneta de 1314 era prou adequada als principis cristians, si atenem a les respostes. Com al cas dels eclesiàstics, el concubinat és el principal problema. Més concretament els jurats acusen Roderic Benasc de practicar el concubinat (confirmat després pel rector), i Martí Frau de matrimoni consanguini (estava prohibit fins al setè grau de consanguinitat). El capellà diu que va excomunicar un tal Moix, el qual va matar un sacerdot a Salvasòria, i acusa Pere Olleri de conviure amb una dona sense estar casats.

Respecte a la usura, els jurats acusen Pere de Brusca de prestar una quantitat de diners al Consell municipal amb un interès d'usura.

Les autoritats també delaten Gerard Mas (jurat d'Atzeneta) per un pecat de sortilegi, perquè encantava animals (com que estava present en l'interrogatori, Gerard va penedir-se'n en aquell moment i es va comprometre davant del bisbe a no fer-ho més). El rector diu que no hi ha pecats d'heretgia, a excepció de Pere Gerard, qui en quinze anys no li ho havia confessat mai. Els jurats no denuncien pecats de celebracions deshonestes a l'església (balls i reunions).

Respecte a les pràctiques religioses dels fidels, només s'acusa Pere Ocello, veí de Castelló, i Pere Tomàs, de no guardar les festes. El rector és més dur amb aquesta qüestió perquè diu que en ge-

nombrosos (com a exemple, Atzeneta).

neral no es guarden bé les festes i els dejunis. A la pregunta del bisbe de si es paga la dècima i la primícia (els impostos de l'església), els jurats responen que la dècima es paga correctament, mentre que el rector diu que no ho sap (en aquells temps hi havia un problema amb la primícia que a la Carta Pobla es va cedir al Consell del poble).

Finalment, el bisbe pregunta quines correccions farien entre el poble i el clergat (suposem que per a millorar la moralitat i les pràctiques cristianes), a la qual cosa els jurats diuen que ho pensaran mentre que el rector diu que no ho sap.

4. LES PENES

El bisbe convoca els acusats, els escolta i, si escau, els amonesta, corregeix i imposa penes.

- Pere Ocello promet que guardarà les festes i queda sense pena.
- Martí Frau, acusat de concubinat, es defensa dient que no sap on està la seua dona i que per això es va casar amb una altra dona, de nom Maria. El bisbe li ordena que torne amb la seua primera dona, de nom Ermesenda.
- A Roderic Benasc se li ordena, pel jurament que va fer, que no done lloc a més sospites de concubinat.
- A Antonio Martí, vicari d'Atzeneta, se li posa una multa de 100 sous per concubinat sota pena d'excomunió si no es paga abans de la festa de Tots Sants (se li prorroga fins al dimecres després de Tots Sants).
- A Pere de Passenant, rector d'Atzeneta, se li posa una multa de 200 sous per concubinat, que hauran de ser pagats al bisbe en la festa de Sant Martí a la ciutat Tortosa (on se celebrarà el sínodo) sota pena d'excomunió. Diu l'acta que el rector acata la pena.

5. CONCLUSIONS

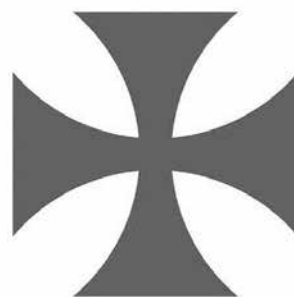
El procés contra els templaris, senyors feudals d'Atzeneta, és rellevant per a contextualitzar l'auditoria moral que promou el bisbe Paholac el 1314. Una vegada dissolta l'orde es vol fer desaparèixer qualsevol resta del seu llegat i erradicar els pecats que se'ls van imputar (concubinat, supersticions, sortilegis, sacrilegis, heretgia, creences herètiques i ocultisme). Sembla que la moralitat cristiana estava un poc relaxada a Atzeneta en qüestions de concubinat i adulteri dels

clergues i dels laics. No obstant això, hi ha altres pobles, com ara Vistabella o Benassal, on el llistat de penes és molt més llarg.

A banda del contingut explícit del document, el text ens serveix també per a confirmar que el 1314 Atzeneta tenia una església. Aquesta parròquia no estava a l'actual plaça perquè el poble estava ubicat a la placeta. Segons costum de l'època, amb el repoblament es va construir un temple, amb unes mesures semblants a l'ermita de Sant Bartomeu de Boi o de l'Alcalatén. Sabem que tenia campana i que el rector hi vivia. Una altra informació interessant es refereix a l'existència d'un Consell de cinc membres. A la Carta Pobla de 1272 les autoritats són dos jurats i un justícia. A finals del segle XIII s'estén la figura dels consells municipals per tots els pobles del Regne de València i es crea, a més, la figura dels Mostassaf.

Una altra informació interessant que m'ha cridat l'atenció són els cognoms que apareixen, que en una gran part es refereixen a topònims: Salzadella, Canet, Aragó, Pineda, Mas o Benasc. Imaginem que tenien a veure amb el lloc de procedència de la família, la qual cosa ens informa de l'origen tan variat del repoblament d'Atzeneta. També m'ha sobtat que pocs del llarg llistat de cognoms que apareixen a l'acta han sobreviscut fins a l'actualitat.

Aquesta investigació hauria de ser continuada. A l'arxiu de la Diòcesi de Tortosa podem reconstruir una part de la història d'Atzeneta, perquè hi ha manuscrits d'una sèrie ininterrompuda de visites pastorals des del segle XIV fins al moment actual. Per exemple, dels segles XIV i XV, hi ha visites pastorals els anys 1314, 1330, 1337, 1375, 1387, 1397, 1409, 1423, 1428, 1493, 1497-98. És una llàstima que l'arxiu no estiga digitalitzat, perquè obliga a desplaçar-se a Tortosa per tal d'aconseguir els documents.

Les associacions parlen

Ames de casa d'Atzeneta

Estimades sòcies:

Una vegada més ens dirigim a vosaltres i a tot el poble a través del BIM. Les últimes activitats realitzades han sigut:

El dia 8 de juny, juntament amb l'associació de jubilats, vam realitzar un taller per tal de descobrir i generar menys residus, patrocinat per l'Ajuntament d'Atzeneta i impartit per tècnics de la Diputació. Ens van ensenyar a preparar llets vegetals d'arròs i d'avena i un netejador multiusos fet amb pell de llima, aigua i vinagre.

Del 13 al 18 de juny hem fet el primer viatge post-pandèmia a Navarra. Anàvem un total de 29 persones i vam visitar els llocs més emblemàtics.

- El dia 13 Pamplona.
- El dia 14 Olite, Artajona, Castillo de Javier i Monasterio de Leire.
- El dia 15 Les coves de Zugarramurdi, Elizondo i Señorío de Bertiz.
- El dia 16 Estella, Puente la Reina i Santa maria de Eunete.
- El dia 17 Alto de Ibañeta, Saint Jean de Pied de Port i Roncesvalles.
- El dia 18 Tudela.

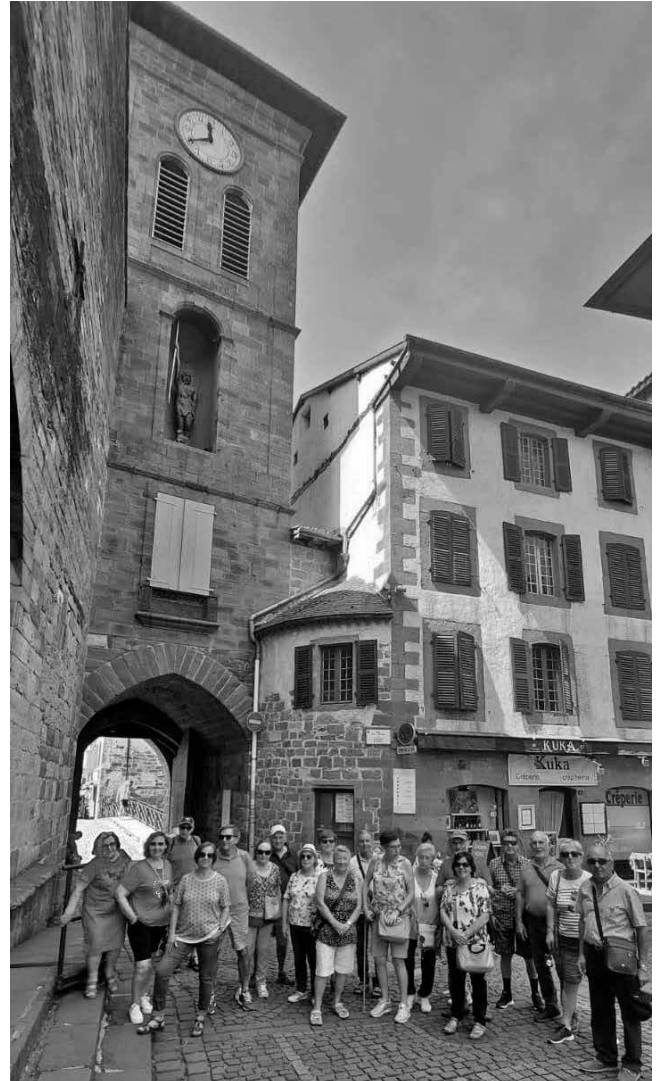
El viatge ha sigut molt bonic i molt complet, la part negativa és que vam pillar tota la setmana la primera onada de calor i arribàvem als 40°.

D'altra banda informar que, aquest any la junta de les ames de casa, ja no organitza les paelles. Per motius generacionals ens sentim un poc fora de lloc, perquè majoritàriament els assistents són gent molt jove i creiem que és millor que es facen càrrec colles o associacions més afins.

Desitjant que passen unes bones festes, després de dos anys de pandèmia ens acomiadem fins al proper BIM.

Una salutació
LA JUNTA

Des del Porrejat

Directiva de la UD Atzeneta

NOVA TEMPORADA, NOVES IL·LUSIONS

Benvolgut poble d'Atzeneta, en aquesta edició informativa us presentarem les novetats del club cara a la propera temporada. Doncs bé, amb Thomas Evans al capdavant i una nombrosa directiva, es presenta un any especial, plé d'il·lusió i nous reptes, ja que com bé sabreu els que ens podeu seguir a les xarxes socials, és el 75 aniversari de la U.D. Atzeneta.

Des de la directiva, hem intentat reestructurar la plantilla el millor possible, ja que després de moltes temporades amb nosaltres, alguns jugadors claus han decidit fer un pas al costat i deixar d'acudir a jugar setmanalment al nostre Porrejat. Sols tenim paraules d'agraïment al seu compromís i la seua dedicació durant tota la seua vida futbolística, i és per això que ens agradaria donar les gràcies a tres grans jugadors locals com són Josep Monfort, Ricardo Badenes i Toni Peñalver, vos desitjem molta sort de cara al futur, i sabem de sobra que seguireu vinculats al club cada cap de setmana de futbol. Tot i això, cal destacar que "Peña" seguirà com a integrant del cos tècnic per poder ajudar des de l'experiència tant als nostres entrenadors per segona temporada consecutiva, com als jugadors. També cal agrair el seu esforç a Óscar Casanova, que ha acabat enguany la seua etapa com a jugador roget després de 3 temporades defenent els nostres colors.

Pel que fa a la nova temporada, amb Jesús Juan a la banqueta, es presenta apassionant des del punt de vista futbolístic com l'emocional. Després d'una excel·lent actuació la temporada passada acabant en 3a posició de la taula, l'equip ha consolidat una gran plantilla amb grans vincles d'amistat i comptarà amb 22 fitxes disponibles. Entre aquestes, podem destacar les noves incorporacions de Gerard Monferrer (procedent del juvenil de la Vall d'Alba), la

tornada de Leo Gil (després d'un any als Ibarsos), Marc Safont (procedent dels Ibarsos), l'arribada de Carlos Moliner (després de 4 anys estudiant i jugant als Estats Units) i per últim la de Cristian Ruiz (jugador natural de Burriana procedent de l'equip Odisea).

L'equip s'encontra actualment preparant els primers partits de pretemporada, i es veu des del primer moment eixa entrega i ambició que esperem fer durar tota la temporada. Un dels factors claus que ens ajudarà a estar un altre any a la part alta de la taula serà l'afició, sabem que podem comptar amb vosaltres cada diumenge de futbol al Porrejat, any rere any estem demostrant ser el camp més difícil de 2a regional gràcies al vostre caliu. A més a més, també comptarem amb gran quantitat de gent que es desplaçarà als pobles del voltant per donar suport a l'equip quan juguem a domicili, ja que cada vegada en som més.

Us animem a seguir amb la mateixa entrega i suport de sempre, per ajudar a l'equip a complir els objectius futbolístics, i amb això, aconseguir fer del 75 aniversari un any per al record.

Junts som més forts! #123Atzeneta!

Temporada 2022-2023

75 ANIVERSARI

Societat Musical Santa Cecília d'Atzeneta

LA BANDA A PLE RENDIMENT

Passen els mesos i, a pesar que el virus tan anomenat encara segueix entre nosaltres, l'activitat de la Banda continua fent el camí cap a una normalitat plena.

Normalment, maig, juny i juliol no solen ser uns mesos gaire prolífics pel que fa al nombre d'actuacions, però aquest any, i fruit d'una col·laboració entre la Mancomunitat de Penyagolosa i la nostra entitat, hem tingut un trimestre d'allò més entretingut! A finals de l'any passat vam concretar diverses actuacions entre la resta de pobles que formen la Mancomunitat (Benafigos, Xodos i Vistabella). Vam considerar que, a banda de suposar una injecció econòmica més que necessària després d'aquests anys de "vaques magres", era una bona manera de fer comarca, compartir la nostra passió per la música i, per què no, poder captar nous alumnes de l'Escola de Música per a, en un futur no massa llunyà, tindre nous membres de la banda de les localitats esmentades.

Allà pel gener-febrer, vam contactar amb l'organització de l'Aplec de Penyagolosa per concretar els termes de la nostra participació a Benafigos. Però en lloc de ser una actuació de la Banda a l'ús, vam proposar poder col·laborar-hi amb algun dels artistes del cartell. Així que quan ens van confirmar la presència del torrentí Pau Alabajos, ens vam posar mans a la faena. Sempre és d'agrair canviar els registres i el repertori per poder progressar com a músics! I el resultat d'aquest intens treball dels últims mesos no ha sigut només un concert, sinó dos: l'esmentat de l'Aplec el 24 de juny a Benafigos i un altre a Camprodon (el Ripollès) el passat 24 de juliol.

Com ve sent habitual, per altra banda, ara venen uns mesos frenètics pel que fa al nombre d'assajos i actuacions, ja que s'aproximen les Festes Patronals i Populars d'Atzeneta amb les cercaviles, processons i l'esperat Concert d'Estiu que enguany tindrà lloc el divendres 12 d'agost. A açò caldrà afegir també dues

participacions més en les Festes dels pobles veïns de Xodos i Vistabella fruit del conveni amb la Mancomunitat que hem esmentat abans.

I per a arrodonir el calendari d'actuacions, aprofitant que aquest any celebrem el 750è Aniversari de la Carta Pobla, estem programant un Concert Extraordinari per al 8 d'octubre, emmarcat dintre dels actes que ha organitzat l'Ajuntament per commemorar l'efemèride. En aquest farem una repassada històrica de repertori vinculat a la nostra localitat.

Abans d'acabar, però, no se'ns podia oblidar fer una menció a una altra fita molt important per a la nostra Banda i localitat, i per què no a nivell de País per la seua longevitat al càrrec de manera ininterrompuda, com és el 40è aniversari al capdavant de la nostra agrupació de N'Isidre Andreu i Renau. Enhorabona i gràcies per compartir tots aquests anys amb nosaltres, mestre.

Des del Casal Popular

Servei de Joventut de la Mancomunitat de Penyalgosa-Pobles del Nord

BENAFIGOS COMPLETA LA RODA DE L'APLEC DE PENYALGOLOSA

Aquest any s'ha celebrat l'Aplec de Penyalgosa al nostre poble, una quarta edició que ha permès completar la primera roda del que de ben segur en seran moltes més. Una roda que haguera hagut d'estar tancada l'any 2020 i que, degut a la pandèmia que va paraitzar mig món, ha acabat celebrant-se aquest 2022 amb una rebuda immillorable per part de la gent de la comarca.

L'Aplec de Penyalgosa va sorgir arran de la formació de la Mancomunitat de Penyalgosa, amb la necessitat de compartir recursos i trobar solucions a problemes compartits pels pobles que la conformen (Atzeneta del Maestrat, Benafigos, Xodos i Vistabella del Maestrat). Així va néixer aquest Aplec, amb l'objectiu de donar veu a aquests pobles, fer-ne visibles les problemàtiques i crear unes jornades reivindicatives i de debat on la cultura (amb especial atenció a la música) fora el punt central d'aquestes.

De fet, l'Aplec ha esdevingut un punt de trobada tant de la gent de la comarca com d'altres comarques que pateixen problemes similars. D'aquesta manera es poden compartir noves idees per tal de millorar la vida dels habitants d'aquests territoris.

En aquest cas concret, el IV Aplec de Penyalgosa es va celebrar a Benafigos els dies 24, 25 i 26 de juny sota el lema "El gegant batega". Van ser uns dies plens d'actes molt diversos, on la gent que va acudir va poder gaudir amb activitats molt variades, com ara monòlegs, tallers diversos, correfocs, muixerangues o actuacions musicals per a tots els gustos i edats. Des de l'organització vam intentar oferir un gran ventall de varietat cultural, per tal que tothom pogués gaudir d'aquestes jornades, i volem fer un reconeixement especial en aquestes línies a quatre associacions d'Atzeneta que van aportar el seu granet d'arena actuant-hi: el Grup de Teatre l'Albarda, la Batucada d'Atzeneta, la SM Banda Santa Cecília d'Atzeneta i la rondalla Sorolls del Maestrat. Aquesta implicació entre pobles és un dels tresors que han aflorat amb aquest projecte supramunicipal i del qual podem estar més orgullosos.

A banda, tots els actes es van poder dur a terme gràcies a la gran col·laboració de tot el poble de Benafigos. Sense ells i elles no hagués sigut possible. Volem agrair de tot cor la implicació i treball intens de tot el poble en aquesta festa que ha donat a conèixer el nostre poble a milers de persones. Amb aquest projecte format pels 4 pobles de la Mancomunitat continuarem treballant per promoure la nostra cultura i fer veure les necessitats que tenen els nostres pobles, així com per millorar la vida dels seus habitants. Esperem que aquesta siga la primera roda de moltes més i que siga la consolidació d'un projecte en comú d'aquestes quatre viles. Perquè tenim al davant un nou repte, una nova oportunitat que ens marca l'esperança: el futur dels nostres pobles.

Esperem retrobar-nos totes i tots l'any que ve al poble que va començar tot açò. Ens veiem el 2023 a Atzeneta, als peus del gegant de pedra.

Gràcies!!!

Actuació de la Conlloga Muixeranga de Castelló pels carrers i les places de Benafigos

La banda internacional Crim a sobre de l'escenari gran de l'Aplec

Actuació infantil el diumenge de matí amb l'artista Dani Miquel a la plaça Major

Concert de El Diluvi la primera nit d'Aplec interpretant la mítica cançó "I tu, sols tu"

Taller de twerk amb Paula Escamilla a la plaça de l'Era del Portal

Foto de família amb Pepet i Marieta amb el recinte de concerts de gom a gom

L'Albarda participa activament del IV Aplec de Penyagolosa

Grup de Teatre l'Albarda

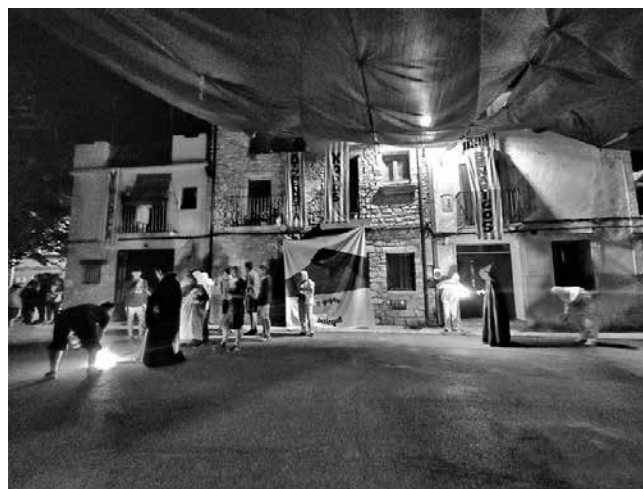
El Grup de Teatre l'Albarda ens vam fer càrrec, amb moltes ganes i il·lusió, de l'obra inaugural de la quarta edició de l'Aplec de Penyagolosa, del nostre Aplec, a Benafigos. Vam creure oportú oferir un espectacle que conjuminara les arts escèniques de carrer amb el correfoc, una de les nostres especialitats, i que servira de mitjà per traslladar un discurs reivindicatiu que condensara l'essència i ànima d'aquesta trobada comarcal a partir del lema d'enguany de l'Aplec: "El gegant batega".

A través de la representació simbòlica de tres elements (aigua, terra i foc) que s'anaven trobant pels carrers de Benafigos, amb música del cant de batre de Pep Gimeno "Botifarra", de Raimon amb el seu "Al meu país la pluja" o de la cançó "Renaixem" de Xavi Sarrià, preteníem posar en valor el paisatge i el territori, alhora que reivindicàvem les arrels en què se sustenta la nostra cultura i la voluntat d'esdevindre un entorn on viure dignament a partir del llegat d'aquells i aquelles que ens han precedit. Tot plegat, sota el so incessant i cada vegada més fort del batec d'una muntanya, Penyagolosa, que anava fent-se omnipresent i ocupava l'espai central de la plaça Major de Benafigos.

Per a aquelles persones que no van poder gaudir de l'espectacle, us en deixem algunes imatges i us aportem el discurs que vam llegir per concloure l'acte. Ens veiem, això sí, la setmana de festes, ja que enguany recuperem el correfoc i, a més a més, ho farem amb la visita extraordinària dels companys de La Satànica de Sant Andreu (el Barcelonès), amb els quals hem preparat un intercanvi aquest 2022 que ens permetrà tornar-los la visita a la ciutat comtal al mes de desembre, experiència que mirarem de relatar-vos en aquesta publicació local. Salut i correfoc!

Discurs de cloenda de l'obra "El gegant batega":

El gegant batega perquè **som fills de l'aigua**, dels rierols, les rambls i les fonts que reguen i omplen de vida un territori natural

incomparable, d'un riu Montlleó que recorre com les venes el nostre paisatge i ens recorda amb el seu cicle inconstant, que som mediterranis i de secà.

El gegant batega perquè **som fills de la terra**, una terra que ha vist nèixer i créixer generacions i generacions de mans que n'han tret el fruit respectuosament i que, si el mal anomenat progrés no els ho impedeix, volen continuar fent-ho; que han acumulat sabers i destreses que han forjat una identitat que conservem, renovem i actualitzem aquells i aquelles que hem decidit romandre ací, tornar-hi o acudir de bell nou.

El gegant batega perquè **som fills del foc**, de la flama que crema dins de cadascun de nosaltres i ens agermana, a través de la

llengua mil·lenària i compartida que parlem, símbol d'acolliment i integració; a través de les tradicions i les festes que preservem, de Sant Antoni a Sant Joan; de la defensa afe-rrissada que exercim contra projectes com la MAT, que ens vol esquarterar el territori; de la reivindicació dels serveis i infraestructures que ens garantisquen el nostre dret de ciutadania també al món rural.

El gegant batega i ho fa ben fort perquè aquelles persones que legislen des de les grans ciutats, senten el cor unànimе d'una gent que vol ser escoltada i respectada. **A Benafigos, a Penyagolosa, al Maestrat, fem perquè el batec no s'apague.**

Ens ajudeu?

L'educació ambiental al casal popular d'atzeneta del Maestrat

Des del "Servei d'educació ambiental per a la millora de la gestió dels residus domèstics i assimilables en municipis de la província de Castelló de menys de 5.000 habitants" i dins de les accions que es desenvolupen en la campanya d'educació ambiental promoguda per la Diputació de Castelló ("Reciclar és cosa nostra. Fem-ho de categoria"), l'equip d'educació ambiental es posa en contacte amb el col·lectiu del Casal Popular d'Atzeneta del Maestrat per promoure accions d'educació ambiental en les seues instal·lacions i oferir-les a tota la ciutadania.

L'objectiu principal de treballar conjuntament amb el Casal Popular és promoure les activitats i tallers que ofereix el servei d'educació ambiental a tot el teixit associatiu que té com a punt d'encontre el mateix local del Casal. Aprofitant que és un espai cultural on es fomenta la participació activa i compromesa, considerem que és un entorn idoni per assolir un canvi de consciència i millora de les accions humanes que afecten el medi ambient. Davant la realitat d'emergència climàtica en la qual ens trobem, es fa necessari treballar l'educació ambiental de la mà dels col·lectius que tenen com a propòsit la millora social i ambiental dels nostres territoris. A més a més, el Casal Popular compta amb un espai físic molt adient per desenvolupar tallers i activitats on poder concentrar un bon nombre de persones, ja que és un lloc accessible, versàtil i acollidor.

Així doncs, aprofitant els recursos educatius i professionals de l'equip d'educació ambiental de "Recicla de Categoria", el suport de l'Ajuntament d'Atzeneta del Maestrat, els mitjans educatius que facilita el Centre d'Educació Ambiental del País Valencià (CEAPV) i les infraestructures del Casal Popular, ens vam coordinar per oferir a la població d'Atzeneta del Maestrat recursos i continguts ambientals per fomentar una visió més àmplia dels reptes que tenim al davant.

Veient les possibilitats amb les quals comp-

ta l'espai, vam proposar sol·licitar una exposició de molta actualitat al CEAPV i acompanyar-la de diferents activitats per a tota classe de públic. La sol·licitud i el transport de l'exposició en qüestió, va anar a càrrec de l'Ajuntament, mentre que el muntatge i desmuntatge es va realitzar per part de l'equip d'educació ambiental, el personal de la Mancomunitat de Penyagolosa i els i les membres del Casal Popular.

Sala on es van realitzar els tallers i l'exposició "Com Mengem"

L'exposició "Com Mengem" es va poder gaudir del 28 de juny al 3 de juliol, i va estar accessible a tota la població.

EXPOSICIÓ
del 28 de juny al 3 de juliol

COM MENGEM

Apropa't al Casal popular
i visita l'exposició "Com Mengem"

Dijous 30 de juny de 11 h a 12 h
"Taller amb la gent gran del SEPAP".

Dijous 30 de juny de 17:30 h a 19 h
"Taller aprofitament alimentari" obert a tot el públic.

Divendres 1 de juliol de 12 h a 13 h,
activitats per als xiquets/tes de l'escola d'estiu.

ATZENETA DEL MAESTRAT

RECICLAR ÉS COSA NOSTRA
Fem-ho de categoria

Cartell divulgatiu de les activitats. Font: equip d'educació ambiental "Recicla de Categoria"

Per la seua banda, els tallers que es van desenvolupar durant eixos dies, dels quals tot seguit uns en fem cinc cèntims, van tindre en compte totes les franges d'edat, perquè pensem que si hem de fer un canvi real en les nostres accions quotidianes per frenar el canvi climàtic, hem d'estar i ser-hi totes les persones que formem part del territori.

Taller "Viure sense residus, Residu 0" per a la gent del SEPAP.

Aquest taller es va oferir a la gent més gran del poble, el grup de persones que fan ús del servei de SEPAP. Amb l'acompanyament de la responsable del grup, vam portar a terme un taller per adquirir nous coneixements a l'hora de minimitzar els residus plàstics a les nostres llars. Es van explicar els continguts de l'exposició i es van tenir converses molt enriquidores, on des de la seua visió com a persones que han viscut en temps que no es malbarataven tant els recursos, ens van fer arribar la importància de tornar a aquests models de consum certament més responsables; en definitiva, ens parlaren de "decreixement del consum".

Recorregut per l'exposició amb la gent del SEPAP

Taller "Viure sense residus, Residu 0" amb la gent del SEPAP

Taller "Aprofitament alimentari" obert a tot el públic.

El taller d'aprofitament alimentari té com a principal objectiu obrir la mirada al trajecte que fan els aliments i ser conscients del malbaratament que s'hi dona en les diferents fases de producció, transport, venda i consum. Per acompanyar la part més pràctica del taller, vam explicar els continguts de l'exposició i debatre la situació que tenim actualment en els processos agroalimentaris. Alhora, es va mostrar a les persones participants com traure el partit a alguns aliments de forma sostenible, econòmica, saludable i saborosa amb l'elaboració de dues receptes d'aprofitament, amb la qual cosa vam acabar amb un tast d'una de les receptes preparades.

Visita a l'exposició i taller d'aprofitament alimentari.

Taller "Com Mengem" per a l'Escola d'Estiu.

I com no podia ser d'altra forma, un dels tallers va estar pensat per a la població més menuda. Es va convidar a l'Escola d'Estiu perquè pogueren aprofitar els recursos educatius que ens brindava l'exposició. El grup de xiquets i xiquetes de menor edat van participar en un taller per crear un plat sostenible i deliciós per als seus paladars. El grup de major edat, en canvi, va analitzar en més profunditat els continguts de l'exposició i amb grups reduïts van haver de fer una simulació d'una comanda a un restaurant, tenint en compte les despeses energètiques que suposen alguns aliments.

El nostre actual model de desenvolupament econòmic fa aigües per múltiples fronts. El ritme actual de consum de matèries primeres és clarament insostenible; la cultura de l'usar i tirar és ineficient; l'individualisme trenca amb la cohesió social; la contaminació de l'aire, aigua i sòl va exhauint els nostres recursos. És possible continuar amb el model actual? Diríem que ha arribat l'hora de parar, posar la vista enrere i decidir quin és el nou camí a emprendre.

Activitats en l'exposició "Com Mengem", amb els xiquets i xiquetes de l'Escola d'Estiu.

L'educació ambiental és l'eina que ens permet prendre decisions econòmiques, socials i mediambientals racionals i coherents com a éssers humans, des d'una perspectiva global, després d'analitzar de manera crítica els diferents punts de vista sense perdre la referència de l'entorn natural com a escenari de les nostres activitats quotidianes.

Una societat sana només pot avançar si va de la mà de la naturalesa, aprofitant els seus múltiples però finits recursos amb saviesa, evitant la degradació dels sòls, protegint i respectant la resta d'espècies, cuidant l'aire que respirem i convertint els nostres residus en nous recursos.

Els nostres artistes

Marc Torner Lázaro

¿La música? Sí, en valencià, per favor

Juanma Velasco

És Marc, Torner de cognom. La majoria d'atzenetins el coneix com el fill de José Luis "el Ros". Només els de la seua generació i encara així no tots, coneixen la seua dedicació a la música en la doble faceta artística i tècnica.

Ell va ser un dels precursors de l'Assemblea de Joves d'Atzeneta del Maestrat i de la seua manifestació actual, el Casal Popular. A més a més, va dirigir el grup de correfocs l'Albarda durant molts anys. Compromés amb la llengua valenciana més enllà de la seua parla, en l'actualitat exerceix com a tècnic de La Fúmiga, un dels grups musicals amb major predicament del País Valencià.

Però que siga la seua pròpia versió la que no distorsione les meues generalitats sobre la seua persona.

Explica'ns com has acabat treballant en el món de la música.

Primer de tot, m'agradaria aclarir que no soc ni artista ni músic. M'agrada més la definició: "amic de la música". Sempre he participat en grups per afició, però mai per treball. No he estudiat res de música i sempre he sabut que no seria músic professional.

Vaig estudiar una enginyeria tècnica al mateix temps que tocava el baix i la guitarra al grup Naia. Quan vam entrar a l'estudi per gravar el nostre primer disc em vaig quedar meravellat. Vaig descobrir una feina que juntava coneixements tècnics i de música. Estava feta per a mi! Així que sense pensar-ho dos voltes em vaig posar a estudiar per ser Tècnic de So.

Al mateix temps, quan vivia a Barcelona també vaig participar en dos grups de rumba i una batucada! Després també vaig tocar el baix al grup de versions de Benicarló Town Folks. Finalment vaig tocar la guitarra en l'espectacle Cap a la Mediterrània d'Aspenat, una gira acústica amb orquestra simfònica que vam fer per molts teatres. Sempre recordaré el concert d'homenatge al 25 d'abril que vam fer a la plaça de bous de València amb molts artistes més, entre d'altres Lluís Llach.

Quin tipus de feina fas com a tècnic de so?

Hi ha moltes especialitats diferents: gravació de música, espectacles en directe, música per a l'audiovisual, etc...

Sempre m'han agradat molt les bandes sonores de pel·lícules i fa uns anys vaig començar a compondre i produir les meues pròpies per a documentals. Pareix molt complicat, però no ho és tant. Amb un teclat i un ordinador es pot simular una orquestra simfònica des de casa. He posat música a uns quants documentals, un d'ells per a TV3. Recentment he participat amb un altre atzenetí, Antoni Medall, en un documental que prompte es veurà en Àpunt.

Per altra banda, vaig treballar com a tècnic de so en directe per a un altre tipus d'orquestres... Les de la nit! hehehe. Les condicions de treball van ser molt dures: arribar al migdia, descarregar el camió, muntar tota l'estructura, els altaveus, els focus, fer les proves de so, fer l'actuació fins a les 5 de

la matinada, desmontar-ho tot i carregar el camió de nou.

La precarietat del mercat dels espectacles ha carregat molta feina sobre les esquesques dels seus tècnics i no podem seguir així. Hem creat un sindicat que es diu ATEPV (Associació de Tècnics de l'Espectacle del País Valencià) i estem aconseguint grans coses com que es regularitze un estatut de tècnics amb condicions de treball més dignes.

Després de dos anys com a tècnic de so d'orquestres em van oferir una feina nova, anar de gira amb el grup Aspencat com a tècnic de LLUMS! Ni tenia estudis relacionats ni existia una formació reglada. Com que era una bona oportunitat em vaig posar a estudiar pel meu compte, em vaig comprar una taula de llums i vaig començar una nova aventura.

Tècnic de llums? En què consisteix?

Aquesta professió és encara més desconeguda. Jo concretament sóc dissenyador d'il·luminació per a gires musicals. En un espectacle les llums creen una escenografia sobre l'escenari i segueixen un guió com si foren un instrument més. Els tècnics de llums dissenyem eixe guió, programem les taules de llums i realitzem l'adaptació per als diferents festivals d'una gira.

Sempre m'ha agradat participar en la creació d'un espectacle, actualment és una de les feines que més disfrute. A més a més, impartisc cursos de formació ja que no existeix quasi res paregut.

He pogut treballar amb molts grups com Aspencat, Xavi Sarrià, EUKZ, Los de Marras o la Fúmiga, i he fet dissenys per a altres com Buhos, Pupilles o Portobello.

Com veus l'estat actual del valencià en la música?

Millor que mai. No hem d'oblidar que fa uns quants anys no hi havia grups en la nostra llengua. Alguns grups com Al Tall i més tard com Obrint Pas van encapçalar la lluita de

dignificar la música en valencià. Actualment existeix un circuit de música en valencià molt important que posa en valor la nostra llengua dins i fora del nostre territori.

Amb Aspencat he viatjat per tot l'estat i el públic se sabia les lletres. Recorde un xic italià que em va dir que li agradava molt el grup. Com no entenia la lletra es va posar a estudiar valencià i ara el parla perfectament. Inclús amb Xavi Sarrià hem viatjat a Alemanya i hem fet una gira per Japó i Corea! Queda clar que l'idioma no tanca portes i que la música travessa fronteres.

Quin paper ha jugat Atzeneta en la teua evolució com a persona i com a músic?

Gràcies a formar part del Casal Popular o l'Albarda he pogut desenvolupar una gran sensibilització i estima per la cultura i l'espectacle.

Sempre porte amb orgull el nom d'Atzeneta "la bona" allà on vaig. La gent se sorprén de la programació cultural i la quantitat de grups que han vingut a un poble de només 1.300 habitants. Podem estar ben orgullo-

sos.

De fet, el meu nom professional és Produccions del Ros. Inclús en una cançó d'un grup de Barcelona diuen "xicuelos i xicueles" perquè jo ho deia sempre.

Quant de tu et ve de família? Quant del teu pare s'ha projectat en tu?

Molt, tot i que de jove no volia acceptar-ho. De menut mon pare em volia apuntar a la Banda del poble, però jo em vaig negar (ara m'arrepentisc molt). També em volia ensenyar a tocar la guitarra. Jo, per dur la contra, vaig aprendre a tocar el baix.

Per a ell la música era un llenguatge que no sabia llegir ni escriure, però el parlava millor que el valencià. Jo l'admirava encara que no li ho deia i sense voler, he après molt d'ell.

Com i quan t'ha afectat la pandèmia?

Com podeu imaginar, ser autònom i treballar per a la cultura ha sigut un desastre durant l'estat d'alarma. Al principi, per motius obvis i que compartisc es van cancel·lar tots els espectacles. Gràcies a algunes ajudes

vam poder aguantar uns pocs mesos.

Al final de la primera onada es van aprovar unes mesures sanitàries on el públic podia assistir als espectacles asseguts, amb mascareta i distància de seguretat. Van ser unes mesures molt criticades perquè molts deien que el públic sols va als concerts a beure i descontrolar-se.

I de sobte va passar, els assistents van complir de manera exemplar. Van aguantar hores de cues i espera a la seua cadira sense moure's per poder escoltar al seu grup favorit. La música va ajudar a moltes persones en la pandèmia i elles ho van agrair així. Gràcies!

Com està sent i serà aquest estiu?

La veritat és que estic gaudint molt de la gira d'estiu amb la Fúmiga. Per als qui no els coneixeu, un grup de música pop festiu en valencià. Més de 65 concerts sols a l'estiu i amb un directe molt contundent. És impressionant la rebuda del públic. Quan canten

les cançons a l'uníson se'ns posen els pèls de punta.

M'agradaria remarcar que la bona salut de la música en valencià també és gràcies a la difusió de la mateixa a la nova ràdio i televisió valenciana. Tot i que sembla de sentit comú, cal recordar que fa uns anys no era així.

De quin color has dissenyat el teu futur? Penses en alguna mena d'evolució?

La veritat que no ho sé. Cada vegada tinc més projectes nous i motivadors, però no m'agrada fer-me més il·lusions del compte. Treballar en la música i els espectacles no ha estat un camí fàcil, però m'agrada massa. Un filòsof xinès que es diu Confucio va dir: Escull un treball que t'agrade i no hauràs de treballar ni un dia de la teua vida. Jo ho estic intentant.

Nutrició

Neus Bartoll Orenga. Dietista-nutricionista CV-00755 (RRSS: @nutriideas)

ELS DIFERENTS TIPUS DE FAM

La fam és una sensació que ens diu que necessitem menjar. Ara bé, Per a què mengem? De què tenim gana realment? En aquest article et vull compartir els diferents tipus de fam que existeixen amb exemples quotidians del dia a dia.

- **Fams fisiològiques.** Quan mengem per a tindre suficient energia i nutrients.

- **Fam cel·lular.** Miguel ve del gimnàs, hui s'ha donat una bona pallissa i ha suat molt. Quan arriba a casa, va directe a la nevera. No hi ha res millor que un meló d'Alger ben fresquet a l'estiu.

- **Fam d'estómac.** Hui Andrea no ha desdjunat. Són només les 10 h i Andrea nota que no es concentra, està enfadada, i el seu estómac comença a rugir. Normalment per a esmorzar només es fa un café, però hui s'ha demanat un entrepà de truita de creïlla. Ara sí, ja pot començar el dia!

- **Fam sensorial.** El que comunament diem gola. És quan mengem pel simple fet d'experimentar plaer. Està determinat pels diferents sentits.

- **Fam visual.** Maria ha eixit a menjar amb les seues amigues a un restaurant, està plena fins a rebentar no li caben ni les postres! No obstant això quan veu el pastís de formatge de la seua amiga Laura, no pot resistir-se... La seua amiga, que veu com se li'n van els ulls, li pregunta si vol un trosset. Maria no s'ho pensa dues vegades i agafa un trosset, i un altre trosset, i un altre, i un altre... Sense adonar-se quasi s'acaba les postres de la seua amiga. Encara sort que estava plena!

- **Fam gustativa.** Laura és a la seua casa pensant què fer per a menjar, són ja les 13.30 h i nota que té una mica de fam. Li abelleix una cosa salada. Obri la nevera i trau 4 verdures per a fer unes llentilles, però li falta alguna

cosa... una cosa salada. La seua boca es fa aigua quan veu l'últim tros de fuet.

- **Fam auditiva.** Antonio acaba d'arribar a casa del treball. En el saló està el seu fill Andrés menjant un paquet de creïlles xips. En sentir el crack-crack de les papes, Antonio no pot evitar anar al saló i agafar un grapat d'aqueixes papes.

- **Fam tàtil.** Juanjo està passejant pels carrers de la seua ciutat. Fa molta calor, 40 graus a l'ombra. Necessiten una cosa fresca o li donarà alguna cosa. Entra a un bar i es demana una Coca-Cola, li encanta notar el pessigolleig de les bambolletes en la boca.

- **Fam olfactiva.** Sara, acaba de deixar a les seues filles a l'institut. Quan passa per davant de la fleca no pot evitar gaudir de l'olor de pa recentment fet. Sense saber com, entra en la fleca i acaba comprant-se uns croissants recentment fets. Que bons estaran!

- **Fam de cor o emocional.** Quan mengem per a sentir-nos millor. Hi ha diverses emocions que la poden desencadenar. Et pose alguns exemples:

- **Tristesia.** Pauleta hui està trista. Totes les seues amigues estan convidades a l'aniversari d'Alberto menys ella i no acaba d'entendre perquè. Aqueixa situació l'atabala i no sap què fer. Entra en la cuina i

veu que la seua mare ha comprat croissants de xocolate. Pauleta gaudeix menjant-se aqueixos croissants. Estaven súper bons.

- **Avorriment.** María José està ficada al llit al sofà de la seua casa mirant la tele. Fa zàping perquè no fan res que li agrada. De sobte ix un anunci d'un gelat i se li encén la bomba: té gelats en el congelador! Amb això sí que passarà una bona estona.

- **Por.** Pepe arriba a casa molt preocupat. En el treball li han dit que el canviaran de departament i sap que això implica un munt de canvis. Es pregunta si estarà a l'altura de les expectatives del cap del nou departament. Quan arriba a casa no vol pensar més en el tema, vol menjar una cosa ràpida i oblidar-se una estona de tot, així que crida a Telepizza i es menja una bona carbonara.

- **Ràbia.** Isabel està molt enfadada amb els seus fills. Pablet, ha mossegat al seu germà Lluïset perquè no li volia deixar el camió de bombers que tant li agrada. Isabel intenta posar una mica d'ordre a aqueixa situació, però al final acaben tots a crits. Per a calmar-se una mica, entra en la cuina, se senta i sense saber com, comença a menjar una bossa de pipes.

- **Fam mental.** Aquesta fam està formada per normes i creences. Aquesta fam és necessària, però de vegades ens pot jugar males passades, ja que estem toxiinformats.

- **Creences errònies.** Pilar està a casa mirant la tele i li abelleix fruita. Mira els plàtans que té en el fruiter. Li abelleixen un munt, però sap que no pot menjar-los perquè engreixen molt, així que decideix menjar un iogurt grec de mango. Quina pena que Pilar no sàpia que aqueix iogurt té més calories que el plàtan.

- **Normes absurdes.** Jorge està fent dejuni intermitent de 16/8, és a dir, sopar a les 21 h i menja a les 13 h. En general, se sent còmo-

de amb aqueix horari, però hui ha quedat per a esmorzar amb els seus amics a les 10 h i no sap què fer... Jorge no sap que si un dia se salta el dejuni no passa res, la resta de dies pot continuar fent dejuni.

Et sents identificat amb algunes d'elles? Segur que sí!

Cap d'aquestes fams és bona o dolenta en si. A mi m'agrada més parlar d'utilitat, ja que cadascuna d'elles té una funció. Molta gent li té mania a la fam emocional, però intentarem entendre-la una mica. Fixa't que la fam emocional i el fisiològic no són tan diferents. En els dos casos experimentem nerviosisme, irritació, cansament, baixa energia... sensacions que quan mengem se'ns passen. I això ho aprenem des que som bebés, ja que quan la nostra mamà ens dona el pit o el biberó, ens està alimentant, però també ens està donant protecció i calma. És totalment normal recórrer al menjar per a gestionar els moments d'estrés i ansietat. Ara bé, no podem utilitzar sempre aqueix recurs, ja que si cada vegada que tenim un problema, la nostra solució és menjar, això a la llarga ens pot portar problemes amb la conducta alimentària. Si creus que et passa en excés, demana ajuda, però a no a un nutricionista, sinó a un psicòleg, ja que el problema no està en el menjar, sinó en la gestió emocional.

Ara et convida a fer un exercici pràctic. Agafa qualsevol aliment que tingues per casa: una fruita, un tros de xocolate, un tros de pa, llonganissa... i valora el nivell de fam que tens de cada tipus del 1-10. Quanta fam sensorial tens front aqueix aliment? I fisiològica? I emocional? I mental? És possible que tingues unes fams més altes que unes altres. Això és totalment normal, perquè menjar no sols compleix una funció fisiològica, sinó també emocional i plaent.

Des de la Cooperativa

Eladi Roca - Miguel Ángel Moliner

COOPERATIVA D'ATZENETA, PREMI EMPRESA DE L'ANY

La Cooperativa va rebre el premi Empresa de l'Any, organitzat pel Periòdic Mediterráneo de mans de la Consellera d'Agricultura de la Generalitat Valenciana en una gala celebrada a l'Auditori de Castelló davant més de 450 convidats de la classe política i empresarial de la província.

La Cooperativa Sant Bertomeu d' Atzeneta del Maestrat ha sigut premiada en la categoria de Medi Ambient pel jurat del Premi Empresa de l'Any 2022 organitzat pel Periòdic Mediterráneo de Castelló. El jurat d'honor i el jurat tècnic, format per diferents representants de les organitzacions més representatives de l'ecosistema empresarial de Castelló, han premiat l'aposta per la sostenibilitat i el compromís social de la Cooperativa d'Atzeneta del Maestrat.

El guardó va ser entregat per Mireia Mollà, Consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica de la Generalitat Valenciana, en la gala celebrada el 7 de juny de 2022 a l'Auditori i Palau de Congressos de la capital de la Plana. Davant més de 450 convidats de la classe política i empresarial de la província, el president de la Cooperativa, Angelino Barberá, i el director, Eladi Roca, van rebre el premi en representació dels més de mil socis que formen la Cooperativa. En l'esdeveniment van estar acompanyats per l'alcalde d'Atzeneta del Maestrat i President de la Mancomunitat de Penyagolosa- Pobles del Nord, Santiago Agustina, i pel Catedràtic de Comercialització i Investigació de Mercats de la Universitat Jaume I i membre del Consell Rector de la Cooperativa, Dr. Miguel Ángel Moliner.

DePenyagolosa és un dels projectes que han sigut molt ben valorats pel jurat en la concessió del premi de la categoria de Medi Ambient. La creació d'una marca conjunta per a la promoció de productes naturals, elaborats al voltant de l'emblemàtic pic i del Parc Natural de Penyagolosa, és un dels trets que caracteritza al projecte. La sostenibilitat econòmica, social i mediambiental són els pilars centrals DePenyagolosa, que no solament són positivament valorats pels consumidors sinó també pels experts.

La Cooperativa proporciona serveis al territori que d'una altra manera haurien desaparegut: supermercat, gasolinera, telefonia, comunitat energètica, serveis bancaris, entre altres. Les cooperatives agroalimentàries són entitats tractors de l'economia local, ja que estem

enclavades en el territori. Som el territori, ha manifestat Eladi Roca, director de la Cooperativa d'Atzeneta del Maestrat, en l'aclamat discurs d'agraïment.

Per la seua part el president de la Cooperativa, Angelino Barberá, va mostrar la seua gran satisfacció pel premi rebut i va destacar l'evolució constant en què està immersa la Cooperativa gràcies a la posada en marxa de diferents projectes innovadors.

Santiago Agustina, alcalde d'Atzeneta del Maestrat i president de la Mancomunitat de Penyalosa-Pobles del Nord va manifestar la seua alegria perquè una empresa de la comarca haja rebut aquesta distinció destacant la intensa col·laboració públic-privada que s'està produint en els últims anys, aspecte que considera clau en la lluita contra la despoblació.

Les mostres de suport han sigut nombroses i diverses, així el President de la Generalitat Valenciana, Ximo Puig, es va acostar a felicitar els representants de la Cooperativa d'Atzeneta del Maestrat mostrant la seua sensibilitat i preocupació pel desenvolupament dels territoris afectats per la despoblació.

El President de les Corts Valencianes, Enric Morera, i la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, Mireia Mollà, i el President de la Diputació de Castelló, José Martí, també van manifestar la seua enhorabona.

El temps i la meteo a Atzeneta

Melcior Rovira Monfort

El 2022 continua destarifat

Escrivia el darrer article del BIM tremolant pel fred intens i extraordinari d'inici d'abril, i comence estes línies entre gotes de suor quan portem ja 8 dies d'onada de calor i tenim per davant uns altres tants, com a mínim, i amb tendència a intensificar-se. Poc d'humor per a un servidor que amb un parell de dies a l'any que patira els 30 °C ja es donaria per satisfet. Però de la calor que fa i que ha fet en parlarem després.

Tronada que estava apunt d'afectar el poble la vesprada del 24 de maig, que va deixar 37 litres al poble i més de 50 a la zona de les Foes

Com sempre, per estes dates analitze com ha estat la primera meitat de l'any, que en aquest 2022 ha vingut marcada per la calor i la humitat. La temperatura mitjana del semestre ha sigut set dècimes superior a la mitjana, impulsada pels valors anormalment elevats de febrer, maig i juny. La pluja d'aquest període, a més a més, ha estat molt generosa i ens ha deixat 448,5 litres, un 62% superior als 277 que indica l'estadística com a normals. Per mesos, ja vaig explicar que el 2022 s'havia descontrolat molt fins a l'inici d'abril, però després va semblar que havia entrat en el camí de la normalitat climàtica; ara bé, a partir de la meitat de maig es veu que se li n'ha anat la mà amb la calefacció, sobretot diürna, i ja empallem més de dos mesos amb valors termomètrics màxims molt exagerats.

Ruixats molt desgastats que arribaven per la Nevera procedents de Terol la vesprada del 6 de juliol, i que van deixar 2 litres al poble.

Per mesos, abril concretament va acabar sent un mes fresc i humit. La temperatura mitjana va ser de 12,9 °C, dos dècimes més fred de l'habitual, i van caure un total de 88,5 litres de pluja, un 60% per damunt la mitjana. Si més no, el fet a destacar va ser l'entrada extraordinària de fred dels primers dies (va ser l'episodi de fred més rigorós a l'abril a la península des dels anys 50) que ja vaig comentar en l'anterior article, i que ens va fer baixar la temperatura fins els -3,5 °C, amb les conseqüències que tots sabem. Maig, per la seua banda, va continuar sent humit, però molt càlid. La temperatura mitjana va ser de 17,9 °C (1,5 °C per damunt del normal), i van caure 99 litres, un 62% més del que sol ploure aquest mes; de fet, no plovia tant en maig des del 2010. Al contrari del que diu el refrany ("al maig cada dia un raig"), aquesta pluja es va concentrar quasi tota en dos dies: el dia 2 amb 45 litres i el dia 24 amb 37 litres. Si ens fixem en juny, ha estat un mes molt càlid en què a penes ha plogut, sols la tronada del dia 27 va deixar-hi pluja apreciable amb 14,5 litres. La temperatura mitjana ha estat de 22,6 °C, més de dos graus per damunt de l'habitual, tot i que no ha suposat cap rècord (el 2003 sembla imbatible). El fet a destacar del juny va ser l'episodi de calor del dia 15 al 18, quan la temperatura es va enfilir fins als 38,5 °C i no va baixar dels 37 °C durant les quatre jornades. Juliol, en la mateixa línia, malgrat una treva de normalitat els primers deu dies, ha entrat en una fase de calor extenuant amb màximes contínues per damunt de 35 °C, amb la intenció d'imitar aquell tòrrid estiu de 2003, però per sort, encara lluny de tots aquells rècords, tot i que els models apunten que a final de mes la cosa es posarà encara més seriosa... Al BIM de la tardor en sabrem el desenllaç.

Tronada que s'estava formant damunt el pla d'Atzeneta la vesprada del 27 de juny, que es va intensificar al seu pas per Meanes, on va deixar uns 20 litres en pocs minuts

És normal aquesta calor?

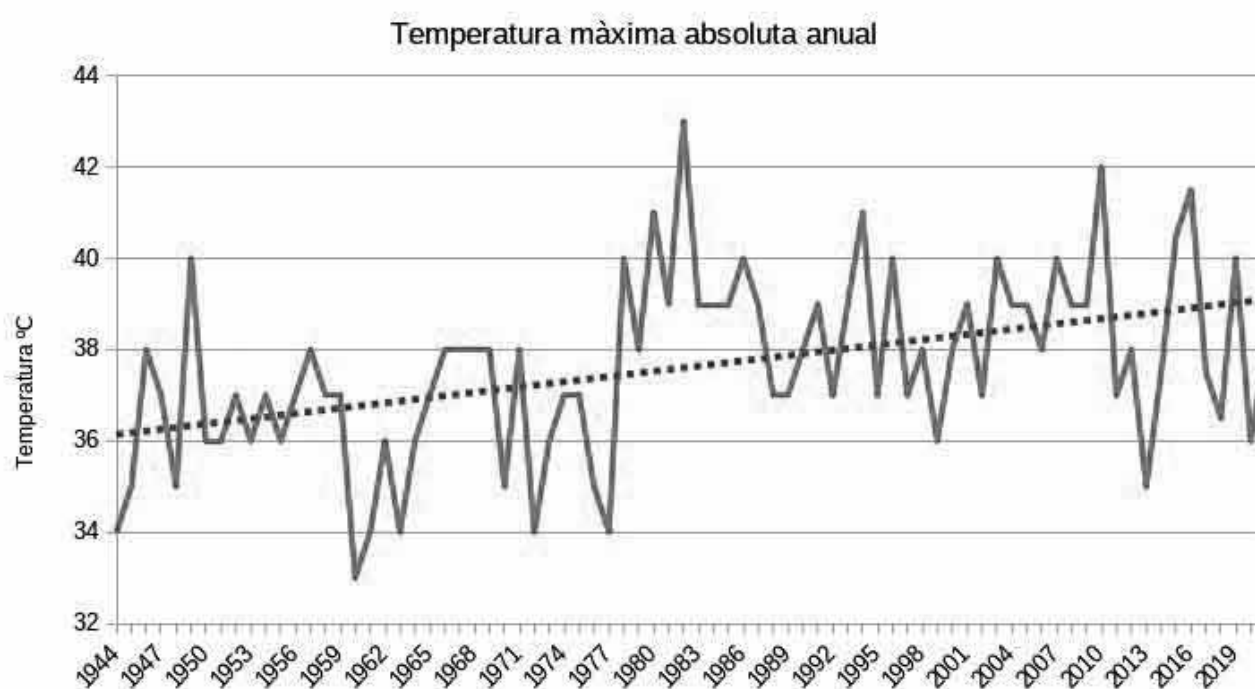
Els mitjans de comunicació fa dos setmanes que ens pronostiquen una apocalipsi termomètrica i no hi ha cap informatiu que no comence parlant de la calor extraordinàriament sufocant que fa. Al mateix temps, part de la gent del carrer assumeix amb normalitat estiuença aquestes temperatures. Qui té raó? Estan exagerant els periodistes? La indiferència i l'estoïcisme de la gent estan fonamentats? Per saber-ho s'han de mirar les dades, sempre objectives, que no pugen ni baixen graus en funció de la sensibilitat termomètrica de cadascú. Per això la següent anàlisi tractarà de donar resposta al dubte comparant els valors de temperatures màximes de l'estiu a Atzeneta del passat amb els del present.

Per començar, deixar clar que estem lluny de batre els 43 °C de rècord absolut de temperatura màxima del 7 de juliol de 1982; de moment, al present estiu hem arribat a 38,5 °C tant al juny com al juliol. Com ja he comentat en molts articles anteriors, els rècords de màximes a Atzeneta es produeixen amb situacions de vent de ponent, que per efecte Föhn disparen els termòmetres a sotavent del Sistema Ibèric; per sort, aquest estiu encara no n'hem tingut cap.

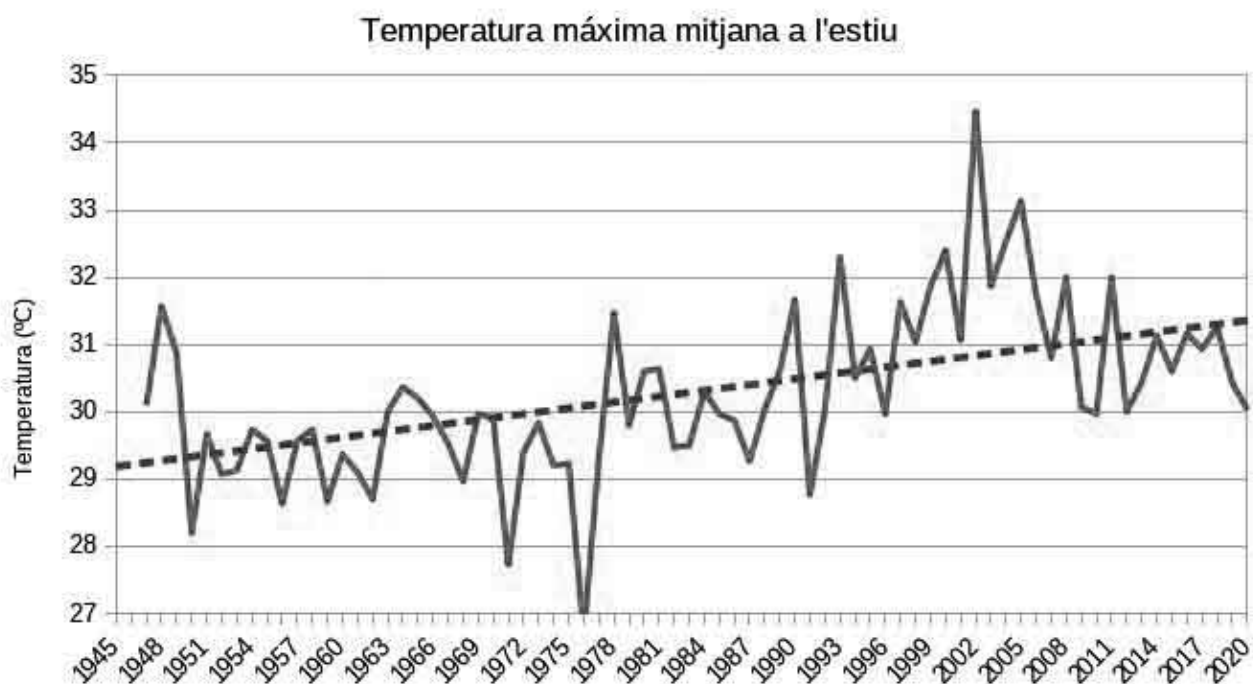
Fins ben entrat el maig, el riu Monlleó portava aquesta aigua cristal·lina que invitava al bany.

En els següent gràfic podem apreciar com han estat les temperatures màximes absolutes anuals a Atzeneta des del 1943. El valor màxim anual oscil·la entre els 33 graus de l'estiu més benèvol fins els 43 °C que ja he avançat, marcant una mitjana de 37,6 °C. En aquest sentit, el present estiu ja ha tingut dies més càlids que aquesta mitja, però sense ser res excepcional.

A simple vista, sí que es veu una tendència a augmentar els pics absoluts de temperatura anual, que amb permís dels alts i baixos intrínsecs del clima mediterrani, podem ajustar a una tendència lineal de + 0,4 °C cada 10 anys (línia de punts). Si ens fixem en els excepcionals i mediàtics 40 graus, veiem que en 15 ocasions s'ha arribat o superat aquest valor, o el que és el mateix, per estadística ens toquen una vegada cada 5 anys. Vaig a fer memòria dels darrers quarantes que s'han viscut, que de ben segur molts recorden: 40 °C a finals del juny del 2019, fa tres anys; 41,5 °C al setembre del 2016 (rècord de setembre i tercera temperatura màxima absoluta); 40,5 °C a meitat de maig del 2015 (rècord estratosfèric i diria que irrepetible de maig), i els 42 °C d'una vesprada de bous a les festes del 2010 (segona temperatura màxima absoluta). Però parlant dels quaranta graus, només són dues les ocasions en què s'ha repetit aquesta temperatura un mateix any i, a més a més, en tots dos casos han estat en dies consecutius: el 2003 (any que després recordaré) i el 2007 (durant els primers dos dies del fatal incendi).

Ja hem vist que el present estiu encara no ha batut cap rècord absolut, però per analitzar bé si és una calor normal o extraordinària ens hem de fixar en la persistència dels dies de calor, i això ens ho indica la temperatura mitjana dels valors màxims de l'estiu (juny, juliol i agost). En el següent gràfic es mostra l'evolució d'aquesta mitjana de valors màxims estiuencs, de la qual destacaré tres característiques: la mitjana de les màximes estiuencs és de 30,3 °C, clarament inferior als 32,3 °C del valor mitjà del que portem d'aquest estiu de 2022, raó per la qual sí que podem afirmar que fa més calor del normal; un altre fet que despunta, però, és l'extraordinari pic de l'estiu de 2003 que encara no hi ha hagut cap altre any que li haja fet ombra com a calorós, i el present tampoc sembla en camí de fer-ho, si més no de moment; per últim, el tercer fet a destacar és la tendència a l'augment dels valors màxims, que ajustant-ho a una tendència lineal (línia de punts) mostra un augment de 0,3 °C cada 10 anys.

Resumint: el present estiu (de moment), tot i tenir valors de temperatura superiors als normals, no és rècord ni de calor extrema ni de persistència de calor. En aquest sentit, el primer límit sols es podrà superar si entra el ponent, mentre que el segon, encara que els mapes indiquen una durada extraordinària de l'onada de calor, és molt difícil de batre per l'excepcionalitat del 2003, però no és pot descartar que pugui arribar a la segona posició en el pòdium dels estius més càlids.

Estación de ATZENETA
Provincia de CASTELLON

Mes de AGOSTO de 2003

TEMPERATURAS

Fechas	Tempe- ratura a 8 h. A	Máximo M	Mínimo m	Oscila- ción M-m	Medio M+m 2	Fechas	Tempe- ratura a 8 h. A	Máximo M	Mínimo m	Oscila- ción M-m	Medio M+m 2
1	36	16				11	39	16			
2	36	17				12	38	16			
3	36	16				13	40	18			
4	37	17				14	40	13			
5	37	16				15	37	16			
6	38	18				16	34	19			
7	38	15				17	32	18			
8	38	17				18	33	16			
9	38	16				19	35	16			
10	38	16				20	35	18			
Década.	372	164				Década.	363	166			
Medio de las máximas	35,71					Máxima del mes	40	el	13		
Idem de las mínimas	16,87					Mínima del mes	13	el	14		
Idem de las medias	26,29					Oscilación extrema mensual					
Idem mensual a 8 horas											
						Década.					
						Suma					
						mensual	1.107	523			

Dades de l'estació manual d'Aemet d'Atzeneta de l'agost de 2003, el mes més calorós que ha patit el poble mínim des que tenim dades (1943). Es pot observar que durant la primera quinzena cap dia es va baixar dels 36°C.

RACÓ FOTOGRÀFIC

